COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 16.5.2006
SEC(2006) 595

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

BULGARIJE

Monitoringverslag mei 2006

{COM(2006) 214 definitief}

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

BULGARIJE

Monitoringverslag mei 2006

INHOUD

1.	INLEIDING	4
2.	POLITIEKE CRITERIA	5
2.1.	Algemene evaluatie	13
3.	ECONOMISCHE CRITERIA	14
3.1.	Algemene evaluatie	18
4.	VERBINTENISSEN EN VERPLICHTINGEN DIE UIT DE TOETREDINGSONDERHANDELINGEN VOORTVLOEIEN	18
4.1.	Hoofdstukken van het acquis	19
4.1.1.	Hoofdstuk 1: Vrij verkeer van goederen	19
4.1.2.	Hoofdstuk 2: Vrij verkeer van personen	20
4.1.3.	Hoofdstuk 3: Vrij verrichten van diensten	20
4.1.4.	Hoofdstuk 4: Vrij verkeer van kapitaal	22
4.1.5.	Hoofdstuk 5: Vennootschapsrecht	23
4.1.6.	Hoofdstuk 7: Landbouw	23
4.1.7.	Hoofdstuk 8: Visserij	27
4.1.8.	Hoofdstuk 9: Vervoersbeleid	28
4.1.9.	Hoofdstuk 10: Belastingen	29
4.1.10.	Hoofdstuk 13: Sociaal beleid en werkgelegenheid	29
4.1.11.	Hoofdstuk 14: Energie	32
4.1.12.	Hoofdstuk 15: Industriebeleid	33
4.1.13.	Hoofdstuk 19: Telecommunicatie en informatietechnologie	33
4.1.14.	Hoofdstuk 21: Regionaal beleid en coördinatie van structuurinstrumenten	34
4.1.15.	Hoofdstuk 22: Milieu	36
4.1.16.	Hoofdstuk 23: Bescherming van consumenten en volksgezondheid	37
4.1.17.	Hoofdstuk 24: Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken	38
4.1.18.	Hoofdstuk 25: Douane-unie	42
4.1.19.	Hoofdstuk 28: Financiële controle	43
4.2.	Vertaling van het acquis in het Bulgaars	44
4.3.	Algemene evaluatie	44

1. INLEIDING

De toetredingsonderhandelingen met Bulgarije zijn in december 2004 met succes afgerond. Het toetredingsverdrag is ondertekend in april 2005. Het is reeds geratificeerd door Bulgarije en door veertien lidstaten. Volgens het verdrag vindt de toetreding plaats op 1 januari 2007, tenzij de Raad op basis van een aanbeveling van de Commissie besluit de toetreding uit te stellen tot 1 januari 2008.

Na het afronden van de onderhandelingen besloot de Europese Unie dat zij de voorbereidingen en de prestaties van Bulgarije van nabij zou blijven volgen en dat de Commissie daarom jaarlijkse verslagen zou blijven uitbrengen over de vorderingen van Bulgarije op de weg naar toetreding, zo nodig voorzien van aanbevelingen.

Het eerste verslag is door de Commissie in oktober 2005 ingediend. Uit dat verslag bleek dat Bulgarije al goede vorderingen had gemaakt met de voorbereidingen op de toetreding. Ook werd een aantal gebieden genoemd waarvoor extra inspanningen nodig waren. De Commissie besloot haar monitoringactiviteiten op te voeren en in het voorjaar van 2006 opnieuw een verslag uit te brengen.

Dit verslag geeft een overzicht van de voorbereidingen van Bulgarije op het lidmaatschap. Het is met name gericht op gebieden waar in het licht van de toetredingscriteria van Kopenhagen verdere verbeteringen nodig zijn. Het verslag bestaat uit drie delen:

- Het *eerste deel* geeft een beoordeling van politieke vraagstukken waar naar het oordeel van de Commissie verbeteringen nodig zijn.

- Het *tweede deel* geeft een beoordeling van economische vraagstukken waar naar het oordeel van de Commissie verbeteringen nodig zijn.

- Het *derde deel* beoordeelt hoe ver Bulgarije is gekomen met het uitvoeren van de verbintenissen en de verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien.

Het verslag geeft een overzicht van de vooruitgang die sinds oktober 2005 is geboekt en van de lacunes op het gebied van beleid, wetgeving en tenuitvoerlegging die nog moeten worden aangepakt. Op basis hiervan beoordeelt de Commissie in een afzonderlijke mededeling, die samen met dit verslag wordt gepresenteerd, of zij al dan niet uitstel van de toetredingsdatum moet aanbevelen.

Dit verslag geeft de situatie weer zoals die eind april 2006 bestond. Het is gebaseerd op een groot aantal verschillende bronnen. Bulgarije is verzocht informatie te verstrekken over de stand van de voorbereidingen. Het verslag maakt ook gebruik van informatie die in het kader van de associatieovereenkomst is verstrekt en van de peer reviews[1] die zijn gehouden om de bestuurlijke capaciteit van Bulgarije op specifieke gebieden te toetsen. Voorts is rekening gehouden met de beraadslagingen van de Raad en de verslagen[2] en resoluties van het Europees Parlement. De Commissie heeft waar nuttig ook gebruik gemaakt van beoordelingen door

---

1 Bij een peer review wordt door deskundigen van de lidstaten een beoordeling gegeven van de stand van de voorbereidingen van de kandidaat-lidstaten in specifieke sectoren. De inhoud van de verslagen daarover valt onder de verantwoordelijkheid van de betrokken deskundigen.

2 Rapporteur is Geoffrey Van Orden.

diverse internationale organisaties, internationale financiële instellingen en niet-gouvernementele organisaties.

2. POLITIEKE CRITERIA

Inleiding

De Commissie is van oordeel dat Bulgarije aan de politieke criteria voor het lidmaatschap van de EU voldoet en dat dat al sinds 1997 onafgebroken het geval is.

Dit verslag geeft een beoordeling van bepaalde gebieden waarvoor in het monitoringverslag van oktober 2005 werd aangegeven dat verdere verbetering nodig was. Die gebieden waren: hervorming van het openbaar bestuur, het functioneren van justitie, de bestrijding van corruptie, de bestrijding van mensenhandel, de slechte behandeling van gedetineerden en de omstandigheden in gevangenissen, de bescherming van kinderen, zorg voor mensen met een handicap en geestelijke gezondheidszorg en bescherming en integratie van minderheden.

In dit deel wordt voor elk van die gebieden aangegeven welke ontwikkelingen zich sinds het verslag van oktober 2005 hebben voorgedaan en hoe het staat met de voorbereidingen van Bulgarije op het lidmaatschap.

Openbaar bestuur

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In maart 2006 is de Bestuurswet gewijzigd. De wet maakt nu een duidelijk onderscheid tussen het politieke en het bestuurlijke niveau van het staatsbestuur. Het doel is taken en verantwoordelijkheden te verduidelijken. De wet reglementeert ook de betrokkenheid van overheidsambtenaren bij het management van particuliere ondernemingen en versterkt de rol van de inspecties. In maart 2006 is ook de Ambtenarenwet gewijzigd. Deze wet voorziet in een competitieve wervings- en selectieprocedure, voert bij de overheid het beginsel van mobiliteit in en stimuleert de opleiding van ambtenaren. In maart 2006 is voorts het Wetboek van Administratieve Rechtspraak aangenomen. Krachtens dit wetboek zullen uiterlijk in december 2006 administratieve rechtbanken worden opgericht en rechters benoemd.

Een bijgewerkte strategie voor de opleiding van ambtenaren en een actieplan op dit gebied werden in maart 2006 goedgekeurd. De strategie is gericht op versterking van de Bulgaarse bestuurlijke capaciteit voor de tenuitvoerlegging van het acquis, waarbij alle deelnemers aan het proces van bestuurlijke hervorming worden betrokken. Doel is het versterken van hun professionele capaciteit en hun beroepskwalificaties.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

De strategie voor verdere decentralisatie van bevoegdheden en financiële middelen van het centrale niveau naar de regio's en gemeenten is nog niet goedgekeurd.

Over het algemeen heeft Bulgarije wat het openbaar bestuur betreft goede vorderingen gemaakt. Als het de huidige richting van de hervormingen aanhoudt, is het op weg naar een efficiënt staatsbestuur.

Justitieel stelsel

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In december 2005 ontwikkelde de minister van Justitie een actieplan voor de uitvoering van de hervormingsstrategie voor de periode 2006–2007. In maart 2006 nam de regering een verslag aan over de tenuitvoerlegging van de strategie voor de hervorming van het justitiële stelsel. Wat het stafrechtelijk vooronderzoek betreft, is in januari 2006 een mechanisme ingesteld voor toetsing van de geschiktheid van het nieuwe wetboek van strafvordering, dat in april 2006 in werking is getreden. Gewerkt wordt nu aan de tenuitvoerlegging van een actieplan om magistraten op te leiden over het nieuwe wetboek van strafvordering. De wet inzake rechtsbijstand en de uitvoeringsbepalingen, die onder meer betrekking hebben op de kosten van rechtsbijstand, zijn in januari 2006 in werking getreden. Er is een nationaal bureau voor rechtshulp ingesteld, met een budget van meer dan 3 miljoen euro. De uitvoeringsbepalingen van de wet inzake particuliere tenuitvoerleggingsfunctionarissen zijn in februari 2006 goedgekeurd. De begroting voor justitie is in 2006 met 18% gestegen en bedraagt nu meer dan 136 miljoen euro. De begroting van de Hoge Raad van Justitie is vrijwel verdriedubbeld en bedraagt nu bijna 4 miljoen euro. In april 2006 heeft de Hoge Raad van Justitie besloten het aantal rechters bij het Hooggerechtshof van Cassatie met tien te vermeerderen en het aantal aanklagers bij het Bureau van de Hoge Administratieve aanklager met acht. In april 2006 zijn wijzigingen van de wet inzake het justitiële stelsel goedgekeurd, die voorzien in een competitieve wervings- en selectieprocedure voor magistraten. De verantwoordelijkheden van de Onderzoeksdienst zijn ingeperkt. Ongeveer 700 onderzoekers van deze dienst krijgen een nieuwe functie als aanklager.

Door de wijziging van de wet inzake het justitiële stelsel kunnen zaken worden toegewezen aan een willekeurige rechtbank, aanklager en onderzoeksdienst. Het nieuwe IT-systeem daarvoor is in januari 2006 getest en de software is nu beschikbaar in 90% van de rechtbanken.

Het budget van het Nationaal Instituut voor Justitie is in 2006 met bijna 80% gestegen en bedraagt nu meer dan 1,15 miljoen euro, waardoor gericht kan worden gewerkt aan de opbouw van voldoende capaciteit voor gespecialiseerde opleidingen, onder meer voor griffiers. In 2005 is het aantal opgeleide personen met circa 50% gestegen tot iets meer dan 2000. Het verzoek van het Constitutioneel Hof om de wettigheid te onderzoeken van de wet inzake de verbeurdverklaring van vermogen uit misdrijven werd in februari 2006 door de nieuw verkozen procureur-generaal ingetrokken, zodat de wet in werking kon treden.

In maart 2006 werden grondwetswijzigingen aangenomen. Daarbij wordt de dienst van de aanklager belast met het leiden van het onderzoek en wordt een verwijzing naar de ombudsman in de grondwet opgenomen. In maart 2006 is het Wetboek van Administratieve Rechtspraak aangenomen. Dit voorziet in de oprichting van 29 nieuwe administratieve rechtbanken.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

De nieuwe grondwetswijzigingen maken het mogelijk dat de minister van Justitie een rol speelt bij de vaststelling van de begroting, de opleiding van magistraten, bevordering en ontslag en andere beslissingen op personeelsgebied, het beheer van de gerechtelijke infrastructuur en de justitiële afhandeling van zaken. De Hoge Raad van Justitie houdt het laatste woord over deze belangrijke vraagstukken, maar de rol daarvan wordt verzwakt doordat het geen permanente

instantie is. De leden van de Hoge Raad van Justitie zijn voltijds werkzaam als magistraat en hebben vaak de leiding over een rechtbank, het bureau van de aanklager of een onderzoeksdienst, ambten die een groot aantal verantwoordelijkheden met zich meebrengen. Gezien deze omstandigheden en het feit dat de Hoge Raad van Justitie maar 65 personeelsleden telt, zal het in de praktijk moeilijk zijn voor deze instantie om op te treden als tegenwicht van de minister van Justitie en een substantiële bijdrage te leveren aan de formulering van het beleid in het kader van de verdere hervorming van het stelsel. In dit verband zijn er ondanks de grondwetswijzigingen nog enkele onduidelijkheden betreffende de garanties voor de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Die onduidelijkheden moeten worden geëlimineerd.

Wat betreft de georganiseerde misdaad en economische misdrijven, alsmede gevallen van corruptie, is het vooronderzoek een ernstig knelpunt gebleken om binnen een redelijke termijn tot een definitieve afhandeling te komen, dit als gevolg van het formalistische karakter van het wetboek van strafvordering zoals dat tot eind april van kracht was. Het effect van het nieuwe wetboek van strafvordering zal zorgvuldig in het oog moeten worden gehouden. De verantwoording door en de transparantie en het intern beheer van de dienst van de aanklager moeten voortvarender worden aangepakt. De aangekondigde audit is een nuttige eerste stap voor de hervorming van deze dienst.

Het wetboek van burgerlijke rechtsvordering is nog niet goedgekeurd. De tenuitvoerlegging van in 2005 goedgekeurde wetgeving verloopt in sommige gevallen traag als gevolg van de vertraging die optreedt tussen de inwerkingtreding van de primaire wetgeving en de tenuitvoerlegging ervan.

De toewijzing van zaken op willekeurige basis en het computersysteem daarvoor moeten in het hele land worden ingevoerd. Wat het functioneren van het justitiële stelsel betreft, zijn geen definitieve besluiten genomen om gespecialiseerde rechtbanken in te stellen of het aantal rechtbanken te verminderen. De nieuwe bepalingen inzake een competitieve wervings- en selectieprocedure voor magistraten moeten nu worden uitgevoerd. Er is nog geen uniform mechanisme met duidelijke criteria voor het beoordelen van de kwaliteit van het werk van de magistraten. De Hoge Raad van Justitie heeft geen gespecialiseerde afdeling voor die opgave. Corruptie in de rechterlijke macht is nog steeds een ernstig probleem.

Over het algemeen is beperkte vooruitgang geboekt ten aanzien van zowel de kwaliteit als de verantwoording van het justitiële apparaat, alsmede wat betreft de institutionele betrekkingen tussen de uitvoerende en de rechterlijke macht. Bulgarije moet de hervorming van het justitiële stelsel voltooien, zorgen voor tastbare resultaten en extra stappen nemen om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen.

Corruptiebestrijding

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In december 2005 heeft de Raad van Ministers een gedragscode goedgekeurd voor het werk van de leden van de regering en andere politiek benoemde uitvoerende functionarissen. Volgens deze code moeten de betrokken functionarissen hun financiële belangen opgeven en registreren, mogen zij niet optreden als partner in vennootschappen of als freelancer werken, moeten zij verantwoording afleggen voor het beheer van de hun toevertrouwde middelen en

moeten zij maatregelen nemen om corruptie te voorkomen in de organisatie waarvoor zij verantwoordelijk zijn.

In december 2005 is een verslag gepubliceerd over de resultaten van de uitvoering van het actieplan tegen corruptie 2004–2005. In het verslag worden maatregelen genoemd die zijn genomen om corruptie bij de overheid tegen te gaan. In januari 2006 zijn na overleg met NGO's de strategie voor corruptiebestrijding 2006–2008 en een bijbehorend actieplan goedgekeurd. De strategie en het actieplan voorzien in een breed kader voor de bestrijding van corruptie en zijn sterk gericht op de bestrijding van corruptie op hoge niveaus. De wet inzake de openbaarmaking van het vermogen van personen die hoge staatsposities bekleden is in april 2006 gewijzigd, en de Nationale Rekenkamer is nu verplicht jaarlijks een lijst te publiceren van personen die niet hebben voldaan aan de verplichting om hun vermogen op te geven. De sancties die op niet-naleving staan, zijn ook verhoogd.

In januari 2006 is een raad opgericht om de coördinatie tussen de commissies voor corruptiebestrijding van het Parlement, de Raad van Ministers en de Hoge Raad van Justitie te verbeteren. Het ministerie van Volksgezondheid heeft aanvullende maatregelen genomen voor toezicht en controle op zorginstellingen wat het risico van kleinschalige corruptie betreft. Er is een parlementaire commissie voor ethiek ingesteld.

Door de grondwetswijziging van maart 2006 kunnen parlementsleden aansprakelijk geworden gesteld voor alle soorten misdrijven en kan hun immuniteit worden opgeheven, indien een parlementslid er schriftelijk mee instemt dat een rechtszaak wordt ingeleid. De procureur-generaal blijft als enige gerechtigd te verzoeken om opheffing van de immuniteit van parlementsleden. Sinds februari 2006 zijn tien verzoeken om immuniteitsopheffing ingediend. Vijf parlementsleden hebben vrijwillig afstand gedaan van hun immuniteit. De immuniteit van een zesde parlementslid is bij stemming in het parlement opgeheven, waarna dit lid formeel kon worden vervolgd voor corruptie. In maart 2006 werd door de procureur-generaal één verzoek ingediend om opheffing van de immuniteit van een parlementslid, en in april 2006 nog eens acht. Vijf van de betrokkenen hebben inmiddels schriftelijk ingestemd met de opheffing van hun immuniteit.

Eind maart 2006 werd bij het bureau van de algemene openbare aanklager een speciale afdeling opgericht, die zich met name moet bezighouden met de leiding van en het toezicht op het gerechtelijk vooronderzoek in gevallen die verband houden met georganiseerde misdaad en corruptie.

Tussen 1999 en einde 2005 werden in 35 gevallen hoge politici in staat van beschuldiging gesteld. Sinds oktober 2005 zijn tegen voormalige leden van de regering, vijf magistraten en een gerechtsdeurwaarder veroordelingen uitgesproken, die echter vatbaar zijn voor beroep. In dezelfde periode zijn drie definitieve veroordelingen uitgesproken tegen overheidsambtenaren die zich schuldig hebben gemaakt aan corruptie op middelhoog niveau.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

Over de gehele linie moet de bestuurlijke capaciteit en meer specifiek het coördinatievermogen van de Commissie voor voorkoming en bestrijding van corruptie, die nu door de minister van Binnenlandse Zaken wordt geleid en onder de Raad van Ministers ressorteert, verder worden versterkt. Tot dusver is met de ingestelde maatregelen tegen corruptie op hoog niveau nog weinig resultaat bereikt. De tenuitvoerlegging van de nieuwe strategie en het nieuwe actieplan

moet derhalve goed in het oog worden gehouden. Voor de tenuitvoerlegging van de wet inzake de openbaarmaking van het vermogen van personen die hoge staatsposities bekleden, moet de Rekenkamer haar capaciteit voor de controle van vermogensaangiften versterken. Door de recente wijzigingen van die wet is voorafgaande toestemming vereist voor de publicatie van vermogens- en inkomensaangiften in de media. De wet inzake politieke partijen is niet van toepassing op donaties in natura. Donaties van politieke stichtingen aan partijen worden niet door de Rekenkamer gecontroleerd. Politieke partijen zijn niet verplicht bekend te maken wie hun donateurs zijn. Het blijft nog een zeldzaamheid dat iemand wegens corruptie op hoog niveau in staat van beschuldiging wordt gesteld, vervolgd, berecht en veroordeeld wordt en een afschrikwekkende straf krijgt. Kleinschalige corruptie is nog een probleem in sectoren als gezondheidszorg en onderwijs. De Commissie voor voorkoming en bestrijding van corruptie moet haar capaciteit versterken, wil zij taak effectief kunnen uitvoeren.

Over het algemeen is bij de bestrijding van corruptie een zekere vooruitgang geboekt. Bulgarije moet nu duidelijke resultaten laten zien van de strijd tegen corruptie, met name corruptie op hoog niveau.

Mensenhandel

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

De nationale commissie tegen mensenhandel die onlangs is ingesteld, heeft inmiddels haar beleid gepresenteerd. De wet inzake de Bulgaarse identiteitsdocumenten is gewijzigd om te voorkomen dat kinderen zonder begeleiding voor criminele doeleinden naar het buitenland reizen en om de smokkel van kinderen te voorkomen. Dankzij intensievere samenwerking met de lidstaten op het gebied van de bestrijding van mensensmokkel konden netwerken van vrouwenhandelaars worden opgerold. Met een aantal lidstaten zijn overeenkomsten gesloten. Er is een programma voor de bescherming van getuigen van start gegaan: aan vier personen is bescherming geboden.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

Bulgarije is nog steeds een doorvoerland voor mensenhandel en in mindere mate het land van oorsprong van de slachtoffers. Een toenemend probleem is de handel in pasgeboren baby's, waarbij zwangere vrouwen betrokken zijn die in het buitenland bevallen. Door het ontbreken van betrouwbare registratiesystemen is er geen duidelijke informatie over het aantal gesmokkelde en vermiste personen. De wet inzake de Bulgaarse identiteitsdocumenten is nog niet volledig ten uitvoer gelegd. De tenuitvoerlegging van het programma voor de bescherming van getuigen is nog beperkt gebleven.

Over het algemeen is ten aanzien van mensenhandel slechts beperkte vooruitgang geboekt.

Slechte behandeling van gedetineerden en omstandigheden in gevangenissen

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In sommige plaatsen is het aantal gevallen van slechte behandeling door rechtshandhavingsfunctionarissen met succes teruggedrongen. In sommige detentiecentra zijn de levensomstandigheden van de gedetineerden enigszins verbeterd. Er is bij alle

reclasseringsdiensten een reclasseringsraad, en de opleiding van de betrokkenen is voortgezet.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

Er worden nog steeds gevallen van slechte behandeling van gedetineerden door rechtshandhavingsfunctionarissen gemeld, onder meer excessief geweld en gebruik van vuurwapens. Marteling, zoals bedoeld in het Verdrag ter voorkoming van foltering en onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing, is niet ondubbelzinnig gedefinieerd. Het komt nog steeds voor dat de procedures voor lijkschouwing en post-mortemonderzoek niet volledig worden gerespecteerd. De voorschriften en procedures voor het functioneren van de reclasseringsraden zijn nog niet uitgewerkt.

Over het algemeen is wat betreft slechte behandeling van gedetineerden en de omstandigheden in gevangenissen enige vooruitgang geboekt.

Kinderbescherming

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

Begin 2006 heeft Bulgarije het Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen geratificeerd. Wijzigingen zijn goedgekeurd van de wet inzake gezinstoelagen voor kinderen en het nationale programma 2006 voor de kinderbescherming. Deze zijn gericht op het bieden van alternatieven aan kinderen in inrichtingen en op het verbeteren van de omstandigheden in instellingen voor kinderzorg. Het programma is gericht op het aanpakken van kwesties als straatkinderen, kindermisbruik en uitbuiting van kinderen, het waarborgt gelijke toegang tot het onderwijs en ziet toe op instelling van een nationaal informatiesysteem voor kinderbescherming. In april 2006 zijn wijzigingen van de wet inzake de kinderbescherming goedgekeurd, waarmee de juridische basis wordt gelegd voor professionele pleegzorg in Bulgarije, ernaar wordt gestreefd het aantal kinderen in instellingen terug te dringen en alternatieve sociale dienstverlening wordt bevorderd. Daarnaast voorzien de wijzigingen in de juridische grondslag voor betere controle- en sanctiemechanismen.

In april 2006 keurde de regering een deïnstitutionaliseringsconcept goed voor gespecialiseerde instellingen voor kinderen en sociale instellingen voor ouderen met een handicap. In dit concept worden de doelstellingen van het deïnstitutionaliseringsproces gedefinieerd en basisrichtsnoeren gegeven voor de tenuitvoerlegging ervan. De levensomstandigheden in kindertehuizen zijn in sommige gevallen verbeterd. Afgezien van de instellingen die onder het ministerie van Volksgezondheid vallen, is het aantal in instellingen levende personen in 2005 licht gedaald. Het ontwikkelen van alternatieve zorg wordt nog steeds voor het overgrote deel gedaan door NGO's. Er zijn twee instellingen gesloten en andere worden geherstructureerd. Het aantal internationale adoptiegevallen is van 217 in 2004 gedaald tot 101 in 2005. Het aantal nationale adopties is gestegen. Overeenkomstig het Schengen-akkoord is een register van vermiste personen ingesteld.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

In veel tehuizen laten de levensomstandigheden en de sanitaire condities zeer veel te wensen over. De bureaus voor kinderbescherming en die voor sociale bijstand hebben nog steeds geen betrouwbaar systeem voor toezicht en controle waarmee de uitvoering van hun aanbevelingen kan worden geverifieerd. Het aantal kinderen dat in inrichtingen verblijft, is nog steeds hoog.

Er is nog geen centrale database voor nationale adopties. De procedures zijn nog steeds weinig transparant, met name in het geval van internationale adoptie.

Ten aanzien van de bescherming van kinderen zijn beperkte concrete vorderingen gemaakt. Prioriteit is de totstandkoming van alternatieve systemen voor kinderzorg. De controlecapaciteit van de verantwoordelijke instanties moet worden verbeterd.

Mensen met een handicap en de geestelijke gezondheidszorg

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In december 2005 keurde de regering een actieplan goed voor gelijke kansen voor mensen met een handicap voor de periode 2006–2007. Dit plan beoogt de kwaliteit van het leven van mensen met een handicap te verbeteren en sociale uitsluiting te bestrijden. Ook is een plan goedgekeurd voor de periode 2006–2008 ter verbetering van de situatie van ouderen met een verstandelijke handicap die in instellingen verblijven. Deze plannen zijn in overeenstemming met het algemene beleidskader van de regering. In februari 2006 is de wet inzake de integratie van mensen met een handicap gewijzigd, waardoor deze recht krijgen op een maandelijkse toelage voor sociale integratie. Het aantal mensen met een handicap dat een maandelijkse toeslag krijgt voor sociale integratie is aanzienlijk toegenomen, van 180 000 personen in augustus 2005 tot 430 000 personen in december 2005. Voorts is het Nationale programma voor bijstand aan mensen met een handicap gewijzigd. Personen die recentelijk in een gezin zijn ondergebracht, krijgen recht op een sociaal assistent.

Het ministerie van Volksgezondheid en het ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid hebben een kaderovereenkomst gesloten om vraagstukken op het gebied van geestelijke gezondheid te coördineren.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

Wanneer iemand in een inrichting wordt opgenomen, moeten systematisch de juiste medische en juridische procedures worden gevolgd. De gemeenschapsvoorzieningen zijn nog steeds onvoldoende ontwikkeld. Er is een achterstand wat betreft de integratie van kinderen met een handicap op school. Veel instellingen voor mensen met een verstandelijke handicap zijn overbevolkt, bieden slechte levensomstandigheden en ontoereikende dienstverlening.

Het systeem voor de herintegratie van mensen met een handicap is nog niet effectief. Er moet krachtdadiger worden gestreefd naar deïnstitutionalisering en bestrijding van vooroordelen. Er wordt langzaam gewerkt aan in de gemeenschap gewortelde structuren voor mensen met een verstandelijke handicap. Het systeem voor de herintegratie van mensen met een handicap of een psychische stoornis is nog niet effectief. De tenuitvoerlegging van de wetgeving inzake geestelijke gezondheid moet worden gevolgd en bevorderd.

Op dit gebied is algemeen gezegd enige vooruitgang geboekt. Er moet echter verbetering worden gebracht in de levensomstandigheden in inrichtingen en de situatie van mensen met speciale behoeften en psychische stoornissen. De inspanningen ter ondersteuning van de ontwikkeling van alternatieve dienstverlening moeten worden opgevoerd en de monitoring moet worden verbeterd.

Bescherming en integratie van minderheden

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

Er is een nationaal actieplan voor het "Decennium Integratie van de Roma 2005–2015" opgesteld. Sinds de oprichting van de Commissie voor bescherming tegen discriminatie in november 2005 heeft de meerderheid van het toenemende aantal zaken dat de commissie behandelt betrekking op etnische discriminatie. In januari 2006 is het beroep onderwijsassistent bij het ministerie van Arbeid en Sociaal Beleid erkend. In maart heeft de regering een nationaal programma voor de periode 2005–2015 goedgekeurd voor verbetering van de levensomstandigheden van de Roma. Het voor de looptijd van tien jaar toegewezen budget bedraagt rond 630 miljoen euro, waarvan 40% uit de nationale begroting. De initiatieven om jonge Roma-kinderen naar school te krijgen en daar te houden hebben vrij veel succes. De nationale werkgelegenheidsprogramma's, die met name gericht zijn op langdurig werklozen en ongeschoolden, zijn voortgezet en betreffen voor het merendeel de Roma.

Door wijziging van de verordening inzake de structuur en activiteiten van de Nationale Raad voor samenwerking inzake etnische en demografische vraagstukken kon de bestuurlijke capaciteit van de staatsstructuren voor minderheidsaangelegenheden iets worden verbeterd. De Regionale Raden voor etnische en demografische vraagstukken zijn inmiddels vrijwel alle ingesteld. In een aantal gevallen is het problem van de feitelijke segregatie van scholen in Bulgarije met succes aangepakt door NGO's.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

Aanvullende maatregelen zijn nodig om de uitvoering van het actieplan voor het "Decennium Integratie van de Roma 2005–2015" te verbeteren. De Commissie voor bescherming tegen discriminatie beschikt nog niet over voldoende middelen en is nog niet geheel operationeel. De commissie moet een strategische aanpak voor de klachtenprocedures ontwikkelen en zich proactiever opstellen met betrekking tot preventie, opleiding en voorlichting *(zie ook hoofdstuk 13: Sociaal beleid en werkgelegenheid).*

De functieprofielen en budgetten voor de onderwijsassistenten zijn nog niet vastgesteld. De maatregelen voor de integratie van Roma-kinderen op school zijn niet van toepassing op leerlingen in hogere klassen. De maatregelen blijven vaak slechts beperkt van omvang door gebrek aan financiering. Veel Roma hebben nog geen adequate toegang tot gezondheidszorg. Stimuleringsmaatregelen voor de sociale integratie van de Roma hebben slechts beperkt effect. De inspanningen ter bestrijding van de uitsluiting van kwetsbare groepen (met name Roma) uit de arbeidsmarkt moeten worden opgevoerd door de toegang tot beroepsopleidingen te stimuleren. Slechte behandeling van gedetineerden lijkt nog steeds onevenredig vaak Roma te betreffen.

De bestuurlijke capaciteit van de Nationale Raad voor samenwerking inzake etnische en demografische vraagstukken is nog onvoldoende. De Regionale Raden voor etnische en demografische vraagstukken hebben onvoldoende personeel en ontoereikende infrastructuur, met name voor de verbetering van hun communicatie met de centrale en lokale substructuren.

Er is over het algemeen enige vooruitgang geboekt wat betreft de bescherming en integratie van de Roma-minderheid. Er zijn echter nog aanzienlijke inspanningen nodig om de sociale integratie van de Roma in de Bulgaarse samenleving te bevorderen. Hun levensomstandigheden moeten worden verbeterd. Er zijn verdere inspanningen nodig om alle vormen van intolerantie

te bestrijden, met name door de bestaande omroepwetgeving volledig toe te passen en andere activiteiten te ondernemen om alle vormen van racisme, discriminatie en vreemdelingenhaat te bestrijden.

2.1. Algemene evaluatie

Bulgarije voldoet aan de politieke criteria voor het EU-lidmaatschap.

Sinds het verslag van oktober 2005 is er vooruitgang geboekt op een aantal gebieden, waaronder de hervorming van het justitiële stelsel. Wat justitie betreft, zijn een nieuw wetboek van strafvordering en een juridisch kader voor rechtsbijstand in werking getreden. Door wijziging van de grondwet is de dienst van de aanklager belast met de taak het onderzoek te leiden. De wet inzake het justitiële stelsel is gewijzigd.

Bulgarije heeft maatregelen genomen om corruptie te bestrijden. Er is een gedragscode voor de uitvoerende macht vastgesteld. Er is een strategie voor corruptiebestrijding 2006–2008 opgesteld. Door wijziging van de grondwet is de immuniteit van de leden van het parlement beperkt. De procureur-generaal heeft verzoeken om opheffing van de immuniteit van parlementsleden ingediend. Vijf parlementsleden hebben vrijwillig afstand gedaan van hun immuniteit. De immuniteit van een zesde parlementslid is bij stemming in het parlement opgeheven. De andere zaken zijn nog in behandeling. Hierdoor konden onderzoeken naar corruptie op hoog niveau worden gestart.

Bulgarije heeft wat het openbaar bestuur betreft vorderingen gemaakt, met name door de wijziging van de bestuurswet en de ambtenarenwet en de goedkeuring van het nieuwe Wetboek van Administratieve Rechtspraak. Het aantal gevallen van slechte behandeling van gedetineerden is enigszins gedaald en de omstandigheden in sommige detentiecentra zijn verbeterd. Er zijn beleidsinitiatieven genomen voor mensen met een handicap en de geestelijke gezondheidszorg. De sociale ondersteuning voor mensen met een handicap is verbeterd.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt. De verantwoording door en de transparantie en efficiëntie van het justitiële stelsel moeten worden versterkt. Extra inspanningen zijn nodig om de implementatie van het systeem voor de toewijzing van zaken aan willekeurige rechtbanken in het hele land te consolideren. Er moeten objectievere en transparantere systemen komen voor het beoordelen van de kwaliteit van het werk van de magistraten. Eventuele twijfels over de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht moeten worden weggenomen. Er zijn knelpunten in het stadium van het gerechtelijk vooronderzoek die het gevolg zijn van procedurele voorschriften en een gebrek aan voldoende personeel voor dat vooronderzoek. De bestrijding van de georganiseerde misdaad heeft weinig tastbare resultaten opgeleverd.

De structuren voor de coördinatie en tenuitvoerlegging van het beleid voor corruptiebestrijding moeten worden versterkt, willen die hun taken effectief kunnen vervullen. Het blijft nog een zeldzaamheid dat iemand wegens corruptie op hoog niveau in staat van beschuldiging wordt gesteld, vervolgd, berecht en veroordeeld wordt en een afschrikwekkende straf krijgt. Bulgarije moet nu duidelijke resultaten laten zien op dit gebied.

De strategie voor de decentralisatie van het bestuur is nog niet vastgesteld. Bulgarije is nog steeds een doorvoerland voor mensensmokkel en in mindere mate het land van oorsprong of van bestemming van de slachtoffers. Er worden nog steeds gevallen van slechte behandeling

van gedetineerden gemeld. De levensomstandigheden in vele instellingen voor kinderzorg en geestelijke gezondheidszorg moeten worden verbeterd door het uitvoeren van beleidsinitiatieven, en alternatieve zorgsystemen moeten worden opgezet. Voor de sociale integratie van de Roma-minderheid zijn nog aanzienlijke inspanningen nodig. Er zijn verdere inspanningen nodig om alle vormen van intolerantie te bestrijden, met name door de bestaande omroepwetgeving volledig toe te passen en andere activiteiten te ondernemen om alle vormen van racisme, discriminatie en vreemdelingenhaat te bestrijden.

3. ECONOMISCHE CRITERIA

Inleiding

In haar verslag van 2005 concludeerde de Commissie dat Bulgarije nog steeds een functionerende markteconomie is. Zij stelde dat als Bulgarije het huidige tempo van de hervormingen aanhoudt, het in staat zou moeten zijn de concurrentiedruk en marktkrachten binnen de Unie het hoofd te bieden. Bulgarije had volgens het verslag de macro-economische stabiliteit over het algemeen gehandhaafd, hoewel het externe tekort verder was gestegen. Het land was doorgegaan met de uitvoering van het programma voor structurele hervormingen, zij het niet op alle terreinen even voortvarend.

Na een sterke expansie (met 6,2%) in de eerste helft van 2005 nam de groei van het reële BBP in het derde kwartaal af, met name door de zware overstromingen in de zomermaanden. Voor het hele jaar bedroeg het groeicijfer daardoor 5,5%. De bruto-investeringen in vaste activa zijn bijzonder sterk gestegen, namelijk met 19,0%. Het consumptiecijfer is eveneens blijven stijgen, namelijk met 6,8%. Zowel het tekort op de handelsbalans en dat op de lopende rekening zijn verder gestegen, en wel van 15,1% van het BBP in 2004 tot 20,4% in 2005, respectievelijk van 5,8% tot 11,8% van het BBP. De inflatie van de consumentenprijzen (interim-HICP) is tegen het einde van het jaar in een versnelling geraakt door de stijging van de olie- en levensmiddelenprijzen. De gemiddelde inflatie daalde van 6,1% in 2004 naar 5,0% in 2005, maar de inflatie aan het einde van het jaar steeg van 4,0% naar 6,5%.

In dit deel wordt voor elk van de uitstaande gebieden aangegeven welke ontwikkelingen zich sinds het verslag van oktober 2005 hebben voorgedaan en hoe het staat met de voorbereidingen van Bulgarije op het lidmaatschap.

Macro-economische stabiliteit en tekort op de lopende rekening

In het verslag van 2005 werd geconcludeerd dat voortzetting van het voorzichtige begrotingsbeleid en loonmatiging cruciaal zijn voor het beperken van potentiële risico's voor de externe balans. Sindsdien is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

Bulgarije heeft het strakke begrotingsbeleid en het loonmatigingsbeleid voortgezet en aanvullende maatregelen genomen om de kredietgroei te remmen. Het tekort op de lopende rekening is echter in de tweede helft van 2005 verder gestegen, en wel tot 11,8% van het BBP voor 2005. Deze stijging was vooral het gevolg van negatieve externe schokken, aangezien het macro-economische beleid over het algemeen zeer prudent is gebleven. Het jaar eindigde met een overheidsoverschot van 3,1% van het BBP (ESA 95), tegenover 1,9% in 2004. Het minimumloon is in januari 2005 met 25% verhoogd, maar de gemiddelde lonen zijn met een bescheidener percentage gestegen. Het reële gemiddelde jaarloon steeg met rond 4,1%, dus grotendeels in overeenstemming met de stijging van de productiviteit.

Aanvullende maatregelen om de kredietgroei te remmen zijn in april 2005 in werking getreden. Hierdoor kon de jaarlijkse groei worden teruggebracht van 50% in 2004 tot minder dan 30% in maart 2006. Met ingang van januari 2006 zijn de maatregelen verscherpt, met als doel het jaarlijkse groeipercentage in 2006 tot minder dan 20% te terug te dringen. Ook zijn maatregelen genomen die meer specifiek zijn gericht op leningen aan particulieren en hypotheekleningen. Voor 2006 wordt een verdere verstrakking van het begrotingsbeleid verwacht, met als streefcijfer een overschot van 3% van het BBP (op kasbasis). De lonen in de overheidssector zullen volgens plan in juni 2006 met 6% stijgen, wat in combinatie met een bescheidener stijging van het minimumloon moet bijdragen tot handhaving van een op stabiliteit gerichte loonontwikkeling.

Er zijn echter nog bepaalde problemen die moeten worden aangepakt.

De verbreding van het tekort op de lopende rekening in 2005 was bijna uitsluitend te wijten aan het hogere handelstekort en het lagere overschot op de dienstenbalans. Door de hogere olieprijzen en de bijzonder grote invoer van investeringsgoederen versnelde de groei van de invoer tot meer dan 26%. Tegelijkertijd is de exportgroei in de loop van het jaar tot 18,4% teruggelopen, met name door problemen als gevolg van de overstromingen. Het handelstekort is daardoor in 2005 gestegen tot 20,4% van het BBP. Door de sterke groei van de invoer zijn ook de vervoersuitgaven gestegen, wat in combinatie met de lagere groei in het toerisme heeft geleid tot een kleiner overschot op de dienstenbalans. Hoewel de restricties op de kredietgroei hun doel hebben bereikt, hadden de maatregelen slechts een beperkt effect op de groei van het externe tekort, doordat bedrijven in toenemende mate een beroep doen op andere financieringsbronnen, waaronder leasing en directe buitenlandse leningen. Gezien het zeer grote tekort op de handelsbalans en de lopende rekening blijven voortzetting van het strakke begrotingsbeleid, maatregelen om de kredietgroei te remmen en loonmatiging cruciaal.

Er zijn over het algemeen goede maatregelen genomen om het externe tekort te beperken, maar daarmee kon niet worden voorkomen dat het tekort verder opliep. Voortzetting van het prudente macro-economische beleid, in combinatie met verdere verdieping van de structurele hervormingen, blijft daarom cruciaal om het tekort op de lopende rekening duurzaam te kunnen verlagen.

Privatisering en herstructurering van de industrie

In het verslag van 2005 werd geconcludeerd dat om het privatiseringsprogramma af te ronden, het huidige tempo moet worden aangehouden. Sindsdien is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In 520 van de meer dan 5800 te privatiseren staatsbedrijven heeft de staat nog een meerderheids- of minderheidsbelang. Sinds september 2005 heeft de staat zijn belang in 74 ondernemingen van de hand gedaan. In de meeste gevallen betrof dat een minderheidsbelang. Het aandeel geprivatiseerd vermogen is echter slechts weinig gestegen en blijft net onder 90% van alle te privatiseren vermogens. Van de grotere privatiseringstransacties die in het verslag van 2005 zijn genoemd, waren er in april 2006 slechts drie bijna afgerond (de Boyana-filmstudio's, de warmtekrachtcentrale van Varna en de Bulgaarse Riviervaartmaatschappij). De Raad van Ministers heeft in oktober 2005 en februari 2006 een herziene strategie voor de privatisering van de zeevloot en de luchtvaartmaatschappij Bulgaria Air vastgesteld. De privatiseringsstrategie voor Bulgaria Air is door het parlement in maart 2006 goedgekeurd. In februari 2006 heeft de Bulgartabac Holding een strategie vastgesteld voor de herstructurering

en verkoop van een aantal afzonderlijke eenheden.

Er is enige vooruitgang geboekt wat betreft de liberalisering en herstructurering van de netwerkindustrieën. De openstelling van de gas- en elektriciteitsmarkt is gebeurd volgens het vastgestelde tijdschema. Er zijn plannen uitgewerkt voor de ontbundeling van de nationale elektriciteitsmaatschappij en het gasbedrijf Bulgargas. De liberalisering van de spoorwegen verkeert in een gevorderd stadium. Concessies voor de exploitatie en modernisering van havens en luchthavens worden momenteel verleend aan particuliere ondernemingen, hoewel de concessieverlening voor de luchthavens van Varna en Burgas vertraging heeft opgelopen als gevolg van gerechtelijke beroepsprocedures. De voorwaarden voor effectieve concurrentie in de telecommunicatie zijn verbeterd, ten dele doordat in november 2005 een derde mobiele telefoonexploitant actief is geworden.

Bepaalde resterende problemen moeten echter nog worden aangepakt.

Het privatiseringsproces verkeert in een gevorderd stadium, maar is nog niet voltooid. Verdere inspanningen zijn nodig om de privatisering in de sectoren energie en vervoer met succes af te ronden. Wat de energiesector betreft: de verkoop van de warmtekrachtcentrales van Ruse en Bobov Dol is nog niet afgerond. De strategie voor de privatisering van de Bulgaarse Zeevaartmaatschappij is nog niet door het parlement goedgekeurd en is momenteel in herziening.

De ontbundeling van de nationale elektriciteitsmaatschappij en van Bulgargas en de liberalisering van de gas- en elektriciteitsmarkt moeten nog voor de toetreding zijn afgerond. De Bulgaarse Spoorwegen en het infrastructuurbedrijf voor de spoorwegen zijn nog steeds verliesgevend en hebben te kampen met achterstallige betalingen. Verdere vooruitgang bij de herstructurering van de spoorwegsector, onder meer door kostenbesparende maatregelen, is essentieel om de financiële situatie te verbeteren. Versterking van de capaciteit van de regelgevende instanties is van belang om de concurrentievoorwaarden in de netwerkindustrieën te verbeteren.

Hoewel het privatiseringsproces dus in een gevorderd stadium verkeert, is slechts beperkte verdere vooruitgang geboekt. De liberalisering en herstructurering van de sectoren gas en elektriciteit is nog niet voltooid. Voor de herstructurering van de spoorwegsector zijn verdere inspanningen nodig.

Ondernemingsklimaat

In het verslag van 2005 werd geconcludeerd dat verdere hervormingen nodig waren om het ondernemingsklimaat te verbeteren, met name het functioneren van de overheid en het justitiële stelsel. Sindsdien is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

De hervorming van het handelsregistratiesysteem is voortgezet en in maart 2006 is een nieuwe wet inzake het handelsregister goedgekeurd. Deze wet bepaalt dat het handelsregister niet langer door de rechtbanken wordt beheerd, maar dat registratie een zuiver administratieve procedure wordt. Het Nationaal Agentschap voor Overheidsinkomsten (NRA—НАП) is sinds januari 2006 operationeel en heeft als enige de verantwoordelijkheid voor het innen van de belastingen van de centrale overheid en de socialezekerheidsbijdragen. Wijzigingen van de insolventiewetgeving die de efficiency, transparantie en snelheid van de insolventieprocedures moeten versnellen, zijn in november 2005 aan het parlement voorgelegd. De herziening van het

regelgevingsstelsel is voortgezet, maar daarbij is slechts beperkt succes behaald. Het nieuwe ministerie voor Staatsbestuur en Bestuurlijke Hervorming is belast met de coördinatie van de herziening en optimalisering van de bestaande regelgevingsstelsels en moet advies verlenen voor het verbeteren van de methodologie van effectbeoordelingen. Maatregelen zijn voorgesteld om de omvang en de structuur van het overheidsapparaat te optimaliseren, de opleiding te verbeteren en de verlening van e-overheidsdiensten te bevorderen. Het nieuwe Wetboek van Administratieve Rechtspraak is in maart 2006 goedgekeurd. Aansluitend op de goedkeuring van de Arbitragewet zijn drie arbitragecentra geopend.

Bepaalde resterende problemen moeten echter nog worden aangepakt.

Bulgarije staat nog voor grote uitdagingen waar het gaat om het verbeteren van de voorwaarden voor het betreden en het verlaten van de markt en voor de handhaving van contracten, versterking van de efficiency van het bestuurlijke en justitiële stelsel en vermindering van de regelgevingslast voor het bedrijfsleven. De nieuwe wet inzake het handelsregister moet volledig worden geïmplementeerd om de registratie van ondernemingen te vereenvoudigen en versnellen. De voorgestelde wijzigingen van de insolventiewetgeving zijn nog niet door het parlement goedgekeurd. Hernieuwde inspanningen zijn nodig om tot verdere tastbare vooruitgang te komen wat betreft de facilitering van het regelgevingskader, onder meer door middel van systematische effectrapportage en verdere vereenvoudiging. Het functioneren van het bestuur moet verder worden verbeterd. Ondanks de invoering van het nieuwe Wetboek van Administratieve Rechtspraak wordt het beginsel van stilzwijgende instemming niet breder toegepast. Het zal nog een grote uitdaging zijn om de efficiency van de gerechtelijke procedures te verbeterend. Het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering is nog niet bij het parlement ingediend. Er wordt nog nauwelijks gebruik gemaakt van bemiddeling als methode om tot een schikking te komen. De particuliere tenuitvoerleggingsfunctionarissen zijn nog niet volledig operationeel.

Op dit terrein is over het algemeen beperkte voortgang geboekt. De inspanningen om het functioneren van de overheid en met name het justitiële stelsel te verbeteren en de regelgevingslast voor het bedrijfsleven te verlichten, moeten nog sterker worden geïntensiveerd.

Flexibiliteit van de arbeidsmarkt

Het verslag van 2005 concludeerde dat weinig vooruitgang was geboekt bij het vergroten van de flexibiliteit van de arbeidsmarkt. In combinatie met een brede hervorming van het onderwijsstelsel is een flexibeler arbeidsmarkt van groot belang om een oplossing te vinden voor ongeschikte kwalificaties. Sindsdien is er vooruitgang geboekt op de hierna genoemde gebieden.

In overeenstemming met de sterke economische groei steeg de werkgelegenheid in 2005 met 2,0%. De gemiddelde werkloosheid daalde van 12% in 2004 tot 10,1% in 2005. Er werden beperkte maatregelen genomen om het functioneren van de arbeidsmarkt te verbeteren. Vanaf januari 2006 zijn de pensioenpremies met 6 procentpunten verlaagd. Het door de werkgever betaalde gedeelte is verminderd van 70% tot 65%, waardoor de indirecte arbeidskosten zijn teruggedrongen en wordt gestimuleerd dat arbeidsplaatsen worden geschapen en banen uit de informele sector worden gehaald. De wet inzake bevordering van de werkgelegenheid is in februari 2006 gewijzigd en voorziet nu in bepaalde financiële stimulansen voor regionale mobiliteit en actief werkzoekenden. Er is begonnen met de voorbereidingen voor een toetsing

van de effectiviteit van arbeidsmarktprogramma's. In februari 2006 heeft de Raad van Ministers een programma voor de hervorming van het voortgezet onderwijs goedgekeurd. Dit voorziet in reorganisatie van het stelsel van het voortgezet onderwijs, invoering van kortdurende beroepsopleidingsmodules en gestandaardiseerde nationale examens.

Bepaalde resterende problemen moeten echter nog worden aangepakt.

Er is nauwelijks vooruitgang geboekt met het verhelpen van de inflexibiliteit van de arbeidsmarkt en het moderniseren van het regelgevingskader, met name wat betreft werktijden en het gebruik van arbeidscontracten voor bepaalde tijd. Er is vertraging opgelopen bij het opnemen van de anciënniteitsbonussen in de normale salarisschalen. De strategie voor de ontwikkeling van het hoger onderwijs is nog niet vastgesteld. De geplande hervormingen van het onderwijsstelsel moeten volledig worden uitgevoerd om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en tot een betere afstemming op de behoeften van de arbeidsmarkt te komen.

Over het algemeen is bij de verbetering van de flexibiliteit van de arbeidsmarkt slechts weinig vooruitgang geboekt. Het onderwijs moet dringend worden aangepast om discrepanties tussen vraag en aanbod van vaardigheden terug te dringen.

3.1. Algemene evaluatie

Bulgarije is een functionerende markteconomie. Als het land op het ingeslagen hervormingspad voortgaat, zou het in staat moeten zijn op korte termijn aan de concurrentiedruk en marktkrachten binnen de Unie het hoofd te bieden. Bulgarije heeft over het algemeen de macro-economische stabiliteit weten te handhaven en heeft vorderingen gemaakt met de structurele hervormingen.

Sinds het verslag van oktober 2005 is er opnieuw vooruitgang geboekt. Er zijn nuttige maatregelen genomen om het externe tekort te beperken. Het privatiseringsproces en de liberalisering en herstructurering van de nutbedrijven zijn goed gevorderd. Er is opnieuw enige vooruitgang geboekt met het verbeteren van het ondernemingsklimaat en het terugdringen van de indirecte arbeidskosten.

Het tekort op de lopende rekening is echter vergroot, wat reden is tot voortzetting van het voorzichtige begrotings- en loonbeleid. Om de structurele hervormingen te verdiepen, moet het functioneren van het justitiële stelsel worden verbeterd en de regelgevingslast voor het bedrijfsleven worden verlicht. Het regelgevingskader voor de arbeidsmarkt moet worden geflexibiliseerd.

4. VERBINTENISSEN EN VERPLICHTINGEN DIE UIT DE TOETREDINGSONDERHANDELINGEN VOORTVLOEIEN

Inleiding

In het verslag van oktober 2006 concludeert de Commissie dat Bulgarije al in hoge mate voldoet aan het acquis.

Wat de meeste hoofdstukken van het acquis betreft was Bulgarije al klaar of werden voorbereidingen getroffen om de laatste nog uitstaande vraagstukken voor het moment van toetreding op lossen. Dit was het geval voor de volgende hoofdstukken: kapitaalverkeer,

mededingingsbeleid, statistiek, economische en monetaire unie, industriebeleid, midden- en kleinbedrijf, wetenschap en onderzoek, onderwijs en opleiding, telecommunicatie en audiovisueel beleid, buitenlandse betrekkingen, gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, EU-begrotingsbepalingen en mededinging. Voor al deze hoofdstukken werd Bulgarije voldoende voorbereid geacht op een soepele integratie in de EU. Deze conclusie is nog steeds geldig. Bovendien is nog meer vooruitgang geboekt, bijvoorbeeld op het gebied van mededinging, waar de Commissie voor de bescherming van de mededinging positieve prestaties heeft geleverd met beslissingen inzake kartelbestrijding. Deze hoofdstukken komen hierna dan ook niet aan de orde.

De resterende hoofdstukken omvatten vraagstukken waarvoor Bulgarije meer inspanningen moet leveren. In een beperkt aantal gevallen moet Bulgarije onmiddellijk ingrijpende maatregelen nemen om gereed te zijn op de geplande datum voor toetreding. Deze vraagstukken komen aan de orde bij de bespreking van de desbetreffende hoofdstukken.

Hierna volgt een overzicht van de nog uitstaande vraagstukken die Bulgarije moet aanpakken om bij de toetreding in staat te zijn het acquis ten uitvoer te leggen.

4.1. Hoofdstukken van het acquis

4.1.1. Hoofdstuk 1: Vrij verkeer van goederen

Wat het **niet-geharmoniseerde** terrein betreft heeft Bulgarije zijn wetgeving gescreend op bepalingen die in strijd zouden kunnen zijn met de artikelen 28, 29 en 30 van het EG-verdrag. Tot dusver zijn slechts twee maatregelen onverenigbaar gebleken met de vereisten van de artikelen 28–30. De in december 2005 aangenomen wet inzake consumentenbescherming en de voorgenomen wijziging van de boekhoudwet moeten daar verandering in brengen. Wijzigingen van de wet inzake culturele monumenten en musea zijn in februari 2006 goedgekeurd. De wet inzake de controle op explosieve stoffen, vuurwapens en munitie is gewijzigd in april 2006. Dit proces van interne screening zal ook in latere stadia van kracht blijven. Er moeten nog maatregelen worden aangenomen om de invoer van tweedehands auto's mogelijk te maken.

Gewerkt wordt aan het wegnemen van de tekortkomingen van de wetgeving inzake **overheidsopdrachten**. De nieuwe wet inzake concessies en wijzigingen van de wet inzake overheidsopdrachten zijn in april 2006 goedgekeurd. Beide wetten omvatten een beroepsprocedure die in overeenstemming is met de EU-vereisten.

Enige verbetering kan worden gemeld wat betreft de bestuurlijke capaciteit en de ontwikkeling van beroepsvaardigheden. De Commissie voor de bescherming van de mededinging (CPC–K3 K) is nu belast met de afhandeling van klachten die overal in het land zijn ingediend.

Als uitvloeisel van de nieuwe wetten moet ook de uitvoeringswetgeving inzake overheidsopdrachten worden gewijzigd. Een groot aantal uitvoeringsbepalingen van de wetgeving inzake concessies is in voorbereiding en moet in juni 2006 in werking treden. Enkele nationale bepalingen die onverenigbaar zijn met de nieuwe bepalingen van de wet inzake concessies en de wet inzake overheidsopdrachten, zijn geïdentificeerd en geschrapt.

Wat de institutionele situatie betreft, kan worden gemeld dat het Bureau voor Overheidsopdrachten en het Directoraat Economisch en Sociaal Beleid van de Raad van Ministers voortdurend werken aan verbetering van hun bestuurlijke capaciteit. De

personeelsbezetting zal worden vergroot om de extra werkdruk aan beroepsprocedures aan te kunnen. Op dit terrein liggen de voorbereidingen over het algemeen op schema.

Conclusie

Door de aanzienlijke vooruitgang die is geboekt, voldoet Bulgarije nu over het algemeen aan de verbintenissen en verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien wat betreft het **niet-geharmoniseerde** terrein en **overheidsopdrachten**. Op het niet-geharmoniseerde terrein moeten de inspanningen echter worden volgehouden. Ook moet worden gewerkt aan de omzetting en tenuitvoerlegging van het acquis wat betreft de plaatsen van binnenkomst voor levensmiddelen en medische apparatuur. De voorbereidingen op het gebied van de uitvoeringswetgeving voor overheidsopdrachten moeten worden afgerond.

4.1.2. Hoofdstuk 2: Vrij verkeer van personen

Er is wetgeving ontwikkeld op het gebied van de **wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties**. In oktober 2005 zijn de wet inzake het hoger onderwijs en de wet inzake de gezondheidszorg gewijzigd en is de wet inzake diergeneeskundige activiteiten aangenomen. Er is veel werk verricht wat betreft de vaststelling van de uitvoeringswetgeving voor beroepen in de gezondheidszorg: artsen, dierenartsen, tandartsen, apothekers, algemeen verpleegkundigen en verloskundigen.

Die wetgeving moet echter nog worden aangevuld, met name wat betreft automatische en onvoorwaardelijke erkenning en grensoverschrijdende dienstverlening. De wet inzake de advocatuur is in januari 2006 gewijzigd met het oog op betere aanpassing aan het acquis. De versterking van de bestuurlijke capaciteit is voortgezet (zowel wat betreft opleiding als wat betreft de ontwikkeling van bestuurlijke structuren), maar moet nog intensiever worden aangepakt. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Conclusie

Er is enige vooruitgang geboekt op het gebied van de **wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties**. De voorbereidingen gaan nog steeds voort, maar er is bezorgdheid over het vermogen van Bulgarije om het acquis bij de toetreding volledig uit te voeren, als de vooruitgang niet wordt versneld. Bulgarije moet hier nu snel handelen.

4.1.3. Hoofdstuk 3: Vrij verrichten van diensten

Het proces van het wegwerken van de beperkingen op het **recht van vestiging** en het **vrij verrichten van niet-financiële diensten** is bijna afgerond. In oktober 2005 is een nieuwe wet inzake diergeneeskundige activiteiten aangenomen. De toerismewet en de wet inzake de bescherming en ontwikkeling van cultuur zijn in november 2005 gewijzigd. De wet inzake bevordering van de werkgelegenheid en de wet inzake sociale promotie zijn in februari 2006 gewijzigd. In april 2006 is de wet inzake de kinderbescherming gewijzigd.

Wat betreft het toerisme worden nog steeds, ondanks wetswijzigingen, onregelmatigheden en gedifferentieerde prijzen gemeld, vooral in toeristenfaciliteiten. Personen van buiten de EU zijn ook verplicht aan de grens een ziektekostenverzekering af te sluiten. De Bulgaarse autoriteiten moeten toezien op de handhaving van de nieuwe antidiscriminatiebepalingen in de toerismewet en andere wetgeving. De voorbereidingen op het gebied van het recht van vestiging en het vrij verrichten van niet-financiële diensten liggen op schema, behalve voor het toerisme.

Bulgarije heeft inspanningen verricht om zijn **bankwetgeving** aan te passen, maar de secundaire wetgeving moet nog worden afgerond. Extra inspanningen zijn vereist voor het omzetten en ten uitvoer leggen van de nieuwe, strengere richtlijn inzake kapitaalsvereisten, zodat banken en investeringsfirma's voldoende tijd wordt gegund voor de nodige aanpassingen. Er moet worden gelet op consistent optreden, zodat het toezicht op banken en investeringsfirma's op samenhangende wijze kan worden uitgeoefend. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

In december 2005 is het nieuwe wetboek inzake **verzekeringen** aangenomen. Bulgarije heeft ook een actieplan opgezet voor het bestrijden van onverzekerd autorijden, dat vergaande maatregelen omvat: wetswijzigingen, een nationale campagne over het belang van een aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders van motorrijtuigen, strengere politiecontroles en dergelijke. Er wordt gewerkt aan het opschonen van de registratiedatabase en het uit de registratie schrappen van onbruikbare voertuigen, waarvan het aantal op 26% van de gehele vloot wordt geschat.

Het effect van deze maatregelen tegen onverzekerde voertuigen moet echter nog blijken en de financiële capaciteit van het Bulgaars Garantiefonds moet worden versterkt, anders kan Bulgarije de multilaterale overeenkomst niet tekenen en kan de Commissie niet besluiten de grenscontroles van verzekeringscertificaten af te schaffen. De voorbereidingen op verzekeringsgebied moeten dringend worden versneld.

Wat **investeringsdiensten** en de **effectenmarkt** betreft zet Bulgarije de voorbereidingen voor de omzetting van de geldende richtlijnen voort. Het tijdschema voor de definitieve goedkeuring van de desbetreffende wetgeving, najaar 2006, lijkt redelijk, maar moet dan ook worden aangehouden. De voorbereidingen op het gebied van investeringsdiensten en de effectenmarkt moeten sneller verlopen.

De omzetting van het acquis op het gebied van de **informatiemaatschappij** is nog niet voltooid. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Wat de **bescherming van persoonsgegevens** betreft is de Bulgaarse wetgeving nog niet aangepast aan het acquis, ondanks de in december 2005 ingevoerde wijzigingen. Tekortkomingen zijn er nog op een aantal belangrijke terreinen, zoals de werkingssfeer van de wetgeving, de toepasselijkheid van het nationale recht, het beginsel van gegevenskwaliteit, de juridische grondslag voor de verwerking, gegevens over strafrechtelijke veroordelingen, inlichting van de betrokkene, het toepassingsgebied van derogaties, het systeem voor kennisgeving en voorafgaande controle door de autoriteit en overdracht van gegevens aan derde landen. Ondanks een aantal stappen in de goed richting is de bestuurlijke capaciteit van de Commissie voor gegevensbescherming nog zwak. Haar budgettaire onafhankelijkheid is niet gegarandeerd, er is gesnoeid in de begroting voor 2006 en er is onvoldoende personeel. De regeling voor registratie en kennisgeving werkt nog onvoldoende. Er is weinig activiteit, de afhandeling van klachten is ontoereikend en er schort ook het een en ander aan de handhaving in het algemeen. De wetgevingsvoorbereidingen op dit terrein moeten veel sneller verlopen.

Bulgarije is nog niet in staat om de volledige uitvoering van het acquis inzake de bescherming van persoonsgegevens te garanderen. *(Zie ook hoofdstuk 24 – Justitie en binnenlandse zaken).*

Conclusie

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt inzake het **recht van vestiging** en het **vrij verrichten van niet-financiële diensten**. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien. De voorbereidingen gaan nog steeds voort en Bulgarije zal naar verwachting in staat zijn het acquis bij de toetreding volledig uit te voeren, als het huidige tempo wordt aangehouden.

Er is vooruitgang geboekt op het gebied van financiële diensten, met name het **bank- en verzekeringswezen**, maar intensiever inspanningen zijn nog nodig ter afronding van de voorbereiding op de toetreding op het gebied van het **bankwezen** (richtlijn inzake de kapitaalvereisten voor beleggingsondernemingen), **investeringsdiensten en de effectenmarkt** en de **bescherming van persoonsgegevens**. Extra inspanningen zijn bovendien nodig voor de **motorrijtuigenverzekering** en de **informatiemaatschappij**.

4.1.4. Hoofdstuk 4: Vrij verkeer van kapitaal

De Bulgaarse wetgeving inzake het **witwassen** van geld is grotendeels in overeenstemming met het acquis. Positieve ontwikkelingen kunnen worden gemeld inzake de respons op internationale samenwerkingsverzoeken en de behandeling van vermoede witwaspraktijken van buitenlanders. Het Financieel Inlichtingenbureau is een adequaat en professioneel functionerende bestuurlijke instantie die analyses verricht van meldingen van verdachte transacties.

Er zijn nog lacunes in de wet inzake maatregelen voor de bestrijding van witwassen, die dus nog niet geheel voldoet aan de eisen van de tweede witwasrichtlijn van de EU. Bovendien moet de wetgeving worden aangepast aan de herziene aanbevelingen van de Financial Action Task Force inzake witwassen en het financieren van terroristische activiteiten. Wat de effectieve tenuitvoerlegging van de wetgeving betreft, zijn er nog ernstige beperkingen. De bekendheid met de meldingsplicht bij de meldingsplichtige instanties moet worden verbeterd. Ook moet er verbetering komen in de melding van verdachte transacties en het toezicht op de meldingsplichtige instanties, met name buiten de financiële sector.

De meest wezenlijke tekortkoming op dit gebied betreft nog steeds het uitblijven van concrete resultaten van de handhaving en vervolging van gevallen van witwassen *(zie hoofdstuk 24 – Justitie en binnenlandse zaken)*. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

De vorderingen op het gebied van het **witwassen** van geld zijn wat tenuitvoerlegging en handhaving betreft beperkt gebleven. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. Dit betreft met name de bekendheid met de meldingsplicht voor verdachte transacties en het toezicht op de meldingsplichtige instanties.

4.1.5. Hoofdstuk 5: Vennootschapsrecht

Op het gebied van de **bescherming van intellectuele- en industriële-eigendomsrechten** kunnen positieve ontwikkelingen worden gemeld, met name wat betreft interinstitutionele samenwerking, gecoördineerde handhaving en het wetgevingskader. Die verbeteringen zijn een uitvloeisel van het nationale actieplan voor de periode 2005–2006.

De wet inzake optische dragers is in september 2005 goedgekeurd als een van de wapens in de strijd tegen piraterij. Het actieplan beoogt versterking van de bestuurlijke structuren en de handhaving van IP-rechten. Betere samenwerking tussen IPR-instanties en rechtshandhavingsinstanties, bewustwording en opleiding zijn erkende sleutelfactoren. Ook is gestreefd naar betere communicatie tussen instellingen.

De octrooiwetgeving en andere maatregelen op dit gebied (de wijzigingen van de wet inzake handelsmerken en geografische aanduidingen en de wet inzake industrieel ontwerp) moeten verder worden aangepast aan het acquis op het gebied van industriële eigendom.

Verdere verbeteringen zijn nodig wat betreft de handhaving van industriële- en intellectuele-eigendomsrechten. IPR-gerelateerde misdrijven vormen nog steeds een bedreiging en een reëel probleem. Bulgarije moet de plannen ook ten uitvoer brengen en zorgen dat het meer concrete en tastbare resultaten kan laten zien. Nauwere samenwerking, voorlichting, meer personeel op de juiste plaatsen in het land en betere opleidingen zijn vereist. De communicatie tussen instellingen en organisaties van rechthebbenden en tussen instellingen onderling moet worden verbeterd.

De voorbereidingen op het gebied van de bescherming van de intellectuele- en industriële-eigendomsrechten moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

Wat betreft de **bescherming van intellectuele- en industriële-eigendomsrechten** zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt, maar er is nog meer nodig om de voorbereiding op de toetreding af te ronden. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen.

4.1.6. Hoofdstuk 7: Landbouw

Horizontale vraagstukken

In februari 2006 heeft het parlement wetgeving goedgekeurd tot oprichting van een **betaalorgaan** voor het beheer van nationale steun en EU-steun voor de landbouw en het platteland, de bosbouw en de visserij, en inzake strategische besluiten. Dit geschiedde door wijziging van de wet inzake steun aan landbouwers. Een aantal kritische vraagstukken is geformaliseerd, zoals de mogelijkheid om de regeling inzake een enkele areaalbetaling toe te passen, de minimumomvang van in aanmerking komende landbouwbedrijven, aanvullende nationale rechtstreekse betalingen en een passende begroting.

Er is nog onvoldoende gedaan aan de ontwikkeling van het IT-systeem voor het betaalorgaan en de opleiding en aanwerving van personeel. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Het oorspronkelijke masterplan voor het opzetten van het **geïntegreerd beheers- en controlesysteem (IACS)** is bijgewerkt in verband met de vertraging die bij de tenuitvoerlegging is opgelopen. Voor het opzetten van het landbouwpercelenidentificatiesysteem (LPIS) heeft Bulgarije gekozen voor gearchiveerde satellietopnamen, naast lucht-orthofoto's; de contracten voor de levering van alle gegevens zijn gesloten, maar de tijdschema's zijn erg strak. Digitale orthofoto's en bruikbare satellietopnamen zijn beschikbaar voor ongeveer 25% van het grondgebied. De LPIS-blokken

zijn tot nu toe gedigitaliseerd voor circa 17% van het areaal. Men is pas begonnen met het koppelen van landbouwers aan LPIS-blokken, wat nodig is om de landbouwers grafisch materiaal te kunnen bieden van de grenzen van de referentiepercelen en het unieke identificatienummer en de oppervlakte daarvan. Er is al veel gedaan aan het invoeren en installeren van nieuwe software, maar deze is nog niet definitief getest. Andere noodzakelijke werkzaamheden, zoals de preregistratie van landbouwers, controles ter plaatse en opleiding van het personeel, zijn eveneens versneld, maar dringende actie is nog van groot belang.

Op het gebied van de regeling van het handelsverkeer is formele coördinatie tot stand gekomen tussen alle betrokken instanties (staatslandbouwfonds, douane, nationale diergeneeskundige dienst en nationale dienst voor plantenbescherming). Over het algemeen is men met voorbereidingen op schema, maar er zijn nog verdere inspanningen nodig, aangezien het nog schort aan operationele en gedetailleerde kennis van de regeling van het handelsverkeer.

Gemeenschappelijke marktordeningen

Er wordt gewerkt aan het opzetten van een effectieve bestuurlijke structuur voor de handhaving van de gemeenschappelijke marktordeningen. Daartoe wordt personeel aangeworven, passende opleiding aangeboden en een duidelijke definitie gegeven van de procedures.

Wat de **wijnbouw** betreft is het Bulgaarse register van wijngaarden nog niet voltooid.

Voor bepaalde marktmechanismen is nog geen aanvullende uitvoeringswetgeving vastgesteld. Dit geldt met name voor controle en certificatie. De voorbereidingen in deze sector moeten sneller verlopen.

Er is wetgeving vastgesteld voor de handhaving van de gemeenschappelijke marktordening voor **melk**. Maatregelen zijn genomen voor de instelling van melkquota en het merendeel van de mechanismen voor de gemeenschappelijke marktordening voor melk en melkproducten is aanwezig. De database met de basisregistratie van quota is voltooid. Deze dekt nu alle producenten en rechtstreekse verkopers. Er wordt gewerkt aan de toewijzing van indicatieve individuele quota. Men ligt goed op schema met de erkenning van de kopers.

De specifieke regels voor het beheer van de melkquota en de nationale reserve moeten nog worden vastgesteld. De nationale en regionale zuivelbureaus zijn nog niet volledig operationeel, evenmin als de onafhankelijke laboratoria die in alle melkfabrieken het vetgehalte moeten vaststellen. Deze laboratoria zijn niet alleen niet geaccrediteerd, maar ook nog niet opgericht. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Op het gebied van **groenten en fruit** is vooruitgang geboekt bij de invoering van de kwaliteitscontrole van verse producten en de vaststelling van de handelsnormen. Vorderingen zijn ook gemaakt wat betreft de bestuurlijke structuren voor de erkenning van producenten.

Ten aanzien van de indelingscriteria voor geslachte **runderen** is de Bulgaarse wetgeving geheel geharmoniseerd, maar nog niet in werking getreden. Om het indelingsschema vanaf de inwerkingtreding naar behoren te kunnen toepassen, moet de opleiding van de indelers worden versneld.

Veterinaire en fytosanitaire vraagstukken en voedselveiligheid

Met de goedkeuring van de veterinaire kaderwet heeft Bulgarije de basis gelegd voor de omzetting van het acquis inzake diergezondheid, dierwelzijn, veterinaire volksgezondheid en horizontale veterinaire controle-instrumenten in het nationale recht. De veterinaire kaderwet is op 1 mei 2006 in werking getreden.

Sommige onderdelen van de secundaire wetgeving en wijzigingen van bestaande wetgeving waarmee moet worden voorzien in volledige aanpassing aan het acquis op veterinair gebied na de noodzakelijke controles, zijn nog niet goedgekeurd. Ook is de plantenbeschermingswet nog niet goedgekeurd door het parlement. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

De wetgeving inzake **overdraagbare spongiforme encefalopathieën** (TSE) en **dierlijke bijproducten** is omgezet. Het verbod op het vervoederen van bepaalde verwerkte dierlijke eiwitten aan landbouwhuisdieren met is in januari 2006 ingesteld.

Bulgarije heeft een nationaal verwijderingsplan gepresenteerd voor het toezicht op TSE, met name het inzamelen, behandelen en testen van gestorven dieren. Dit plan moet verder worden verbeterd. Voor één van de twee destructiebedrijven, namelijk dat van Varna, is nog niet aangetoond dat aan de EU-vereisten wordt voldaan. Er is aangetoond dat de vernietiging van het destructieproduct (vleesbeendermeel), door middel van verbranding in een cementfabriek, overeenkomstig het acquis geschiedt. De vernietiging van vleesbeendermeel van bepaalde partijen in die cementfabriek moet gewaarborgd zijn. Het is voorts dringend noodzakelijk voort te maken met de bouw van een nieuw destructiebedrijf in het zuiden van Bulgarije.

De veterinaire kaderwet betreft ook de omzetting van de beginselen van de wetgeving inzake het **veterinaire controlesysteem voor de interne markt**.

De secundaire wetgeving inzake de toetreding tot het TRACES-netwerk dat de veterinaire autoriteiten van de EU onderling verbindt (de opvolger van ANIMO) is nog niet goedgekeurd en geïmplementeerd. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

De wetgeving voor de omzetting van het acquis inzake de **identificatie en registratie van dieren** is inmiddels vastgesteld voor alle relevante diersoorten, alsmede wat betreft sancties en controles. Er is een database voor de identificatie en registratie van runderen opgezet. Het systeem wordt nu bijgewerkt en aangevuld met gegevens van andere diersoorten.

Er moet nog worden aangetoond dat de database online functioneert voor alle diersoorten. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Het acquis inzake de **financiering van keuringen en veterinaire controles** is omgezet. De voorbereidingen verlopen volgens schema.

De wetgeving inzake veterinaire controles van uit derde landen ingevoerde producten en de regels voor de invoer is omgezet. Een van de acht vaste grensposten voor veterinaire controle (Kapitan Andreevo aan de landgrens met Turkije) is operationeel, maar er zijn nog een aantal aanpassingen nodig. Voor jet opzetten van de overige posten zijn de werkzaamheden gestart en is uitrusting aanbesteed.

De noodzakelijke infrastructuur voor de zeven vaste grensposten voor veterinaire controle aan de toekomstige binnengrenzen van de EU in Bulgarije is nog niet aanwezig. De inspectieprocedures en invoervoorwaarden van de EU worden nog niet toegepast. De

voorbereidingen moeten aanzienlijk sneller verlopen.

De veterinaire kaderwet vormt de rechtsgrond voor de instelling van een diergezondheidsfonds voor **uitgaven op veterinair gebied**.

De algemene maatregelen voor de bestrijding van dierziekten (vaccinatieverbod en bepaalde uitroeiingsmaatregelen) zijn omgezet in de nationale Bulgaarse wetgeving.

Op het gebied van de bestrijding van dierziekten moet nog een noodfonds voor diergezondheid worden ingesteld. Wat de klassieke varkenspest betreft, is Bulgarije nog niet volledig overgegaan van de status van vaccinerend land naar die van niet-vaccinerend land. De praktijk is nu gericht op de opsporing van mogelijk circulerende veldvirussen, aangezien de vaccinatie van de binnenlandse varkensstapel in 2005 is gestopt. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd, wil Bulgarije wat de binnenlandse varkensstapel betreft kunnen worden behandeld als een daadwerkelijk niet-vaccinerend land.

De wetgeving inzake de **handel in levende dieren en dierlijke producten** is omgezet. Op dit terrein liggen de voorbereidingen goed op schema.

De veterinaire kaderwet vormt ook de rechtsgrond voor de handhaving van de wetgeving inzake veterinaire **volksgezondheid** in bedrijven. Er wordt gewerkt aan de aanpassing aan het nieuwe "hygiënepakket" van de EU en de modernisering van bedrijven. Met betrekking tot de kwaliteit van rauwe melk en de controlesystemen op dat terrein is een duidelijke strategie voor het beheer van de overgangsperiode vastgesteld.

Er is echter nog niet aangetoond dat het proces van de modernisering van bedrijven is voltooid. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Wat de handhaving van het acquis inzake **gemeenschappelijke maatregelen** (onder meer betreffende **zoönosen**) betreft, heeft Bulgarije aangegeven waar opwaardering nodig is en werkt het land aan het wegwerken van lacunes.

Wat de veterinaire volksgezondheid betreft is de handhaving van de controles op residuen, veterinaire geneesmiddelen, verontreinigende stoffen en zoönosen nog niet geverifieerd, met name waar het gaat om de in de laboratoria toegepaste diagnostische methoden en normen. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

Er is begonnen met de tenuitvoerlegging en handhaving van de regels voor dierwelzijn in landbouwbedrijven, bij het vervoer en bij de slacht. Daarvoor worden de betrokkenen opgeleid op het gebied van de nieuwe wetgeving.

De EU-normen voor dierwelzijn worden nog niet volledig toegepast. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Conclusie

Er is vooruitgang geboekt wat betreft een aantal van de **gemeenschappelijke marktordeningen**. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen op dit gebied die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien.

Wat betreft het **betaalorgaan** zijn goede vorderingen gemaakt, maar er is nog meer nodig om

de voorbereiding op de toetreding af te ronden. Intensievere inspanningen en snel optreden op dit terrein zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. Enige vooruitgang is ook te melden inzake de regeling van het handelsverkeer en de **gemeenschappelijke marktordeningen** voor **wijn en alcohol** alsmede **melk** en **rundvlees**. Ook is vooruitgang geboekt ten aanzien van de volledige omzetting van het acquis op **veterinair** gebied, de afronding van de werkzaamheden inzake de **bestrijding van dierziekten** (klassieke varkenspest en het noodfonds voor diergezondheid), het **veterinaire controlesysteem voor de interne markt** (instelling van alle vaste grensposten voor veterinaire controle), de **handel in levende dieren en dierlijke producten**, de **regeling van het handelsverkeer**, **dierwelzijn** en **veterinaire volksgezondheid** (modernisering van bedrijven). Vorderingen zijn gemaakt inzake de capaciteit voor monsterneming en beproeving in verband met de handhaving van de **gemeenschappelijke maatregelen** op veterinair gebied (onder meer betreffende **zoönosen**). Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen.

Er is beperkte vooruitgang geboekt met betrekking tot het **geïntegreerd beheers- en controlesysteem (GBCS)**, met name wat betreft het landbouwpercelenidentificatiesysteem (LPIS), en **overdraagbare spongiforme encefalopathieën en dierlijke bijproducten**, onder meer door modernisering van de destructiebedrijven. Deze gebieden geven nog aanleiding tot ernstige bezorgdheid. Bulgarije moet onmiddellijk ingrijpende maatregelen nemen om gereed zijn op de geplande datum voor toetreding.

4.1.7. Hoofdstuk 8: Visserij

Wat betreft **beheer, inspectie en controle van de visbestanden en de vissersvloot**: de Bulgaarse visserij- en aquacultuurwet van 2001 is in november 2005 gewijzigd; deze vormt nu de rechtsgrond voor de verlening van visvergunningen, structuurmaatregelen en marktordening, alsmede het satellietvolgsysteem voor vissersvaartuigen en de erkenning van producentengroeperingen. Het Nationaal Bureau voor visserij en aquacultuur (NAFA–ИАРА) is belast met het bijhouden van en de verslaglegging over het register van de vissersvloot.

De testgegevens zijn nog niet in de juiste vorm doorgegeven aan het communautair gegevensbestand over de vissersvloot. De invoering van het volgsysteem voor vissersvaartuigen is nog niet voltooid; het gaat hierbij met name om dit op te waarderen naar een systeem dat gebruik maakt van satellieten. Ook is geen significante verbetering te melden inzake de registratie van de vangst aan de hand van gegevens uit logboeken, aanvoeraangiften en verkoopdocumenten en de beschikbaarheid van dergelijke gegevens. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Er wordt gewerkt aan het opstelling van voorschriften en procedures voor het gebruik en de tenuitvoerlegging van de **structuurmaatregelen**, zulks in lijn met de instelling van het betaalorgaan voor de landbouw *(zie hoofdstuk 7 – Landbouw)*. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Wat het **marktbeleid** betreft: binnen het NAFA–ИАРА is eind 2005 een eenheid marktordening opgericht.

Er is geen nieuwe uitvoeringswetgeving goedgekeurd voor de opzet van de infrastructuur van de groothandelsmarkt (producentenorganisaties, interventiebureau en informatiesystemen). Er is nog geen systeem voor het verzamelen van vangstgegevens, waardoor kruiscontroles nog

niet mogelijk zijn. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Conclusie

Vooruitgang is geboekt wat betreft **beheer, inspectie en controle van de visbestanden en de vissersvloot**, **structuurmaatregelen** en het **marktbeleid**. De resultaten daarvan zijn echter nog beperkt. Bulgarije moet zijn inspanningen intensiveren en dringend actie ondernemen om zich voor te bereiden op het beheer van het structuurfonds voor de visserijsector, het volgsysteem voor de vissersvloot te voltooien, wetgeving aan te nemen en een systeem voor het verzamelen van vangstregistratiegegevens op te zetten.

4.1.8. Hoofdstuk 9: Vervoersbeleid

Op het gebied van het **luchtvervoer** zijn aanzienlijke inspanningen verricht. Het merendeel van de desbetreffende wetgeving is omgezet en nu over het algemeen in overeenstemming met acquis. Bulgarije heeft de algemene overeenkomst inzake luchtvervoer en de overeenkomst betreffende de totstandbrenging van een Europese gemeenschappelijke luchtvaartruimte geparafeerd. Vanaf de datum van ondertekening zullen beide overeenkomsten voorlopig worden toegepast.

De desbetreffende beleidsterreinen, met name inzake beveiliging en veiligheid van luchthavens, moeten bij de toetreding volledig zijn geïmplementeerd. Op dit terrein liggen de voorbereidingen over het algemeen op schema.

De kaderwetgeving inzake het **zeevervoer** is omgezet en is nu in overeenstemming met het acquis. De situatie betreffende de havenstaatcontrolefuncties wordt beter; met name is de aanhoudingsgraad verminderd.

De onafhankelijkheid van de Bulgaarse scheepvaartdienst op het gebied van de vlaggenstaatcontrole is nog niet volledig gewaarborgd, aangezien Navybulgar als gecontroleerde instantie nog een staatsbedrijf is. De voorbereidingen op dit gebied moeten sneller verlopen.

Conclusie

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt wat betreft de wetgeving inzake het **luchtvervoer**. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen op dit gebied die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien. De wetgeving wordt nu ten uitvoer gelegd. Bij de toetreding zal aan de vereisten worden voldaan, indien het huidige tempo wordt aangehouden.

Op het gebied van het **zeevervoer** zijn vorderingen gemaakt. Er is wat de normen betreft echter nog een achterstand ten opzichte van het gemiddelde van de Europese Unie. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. Met name moet de volledige onafhankelijkheid van de Bulgaarse scheepvaartdienst als controle-instantie zijn gewaarborgd.

4.1.9. Hoofdstuk 10: Belastingen

In november 2005 is de wet inzake **accijnzen** en belastingentrepots aangenomen. Deze voorziet met name in de overdracht van het beheer van de accijnzen van de belastingdienst aan

de douanedienst. De wet bevat ook bepalingen inzake het stelsel van douane-entrepots en het houden van, het verkeer van en het toezicht op accijnsproducten onder een schorsingsregeling. De accijnswet is in december 2005 gewijzigd. Daarbij zijn de accijnzen verhoogd om te voldoen aan het overeengekomen tijdschema voor de harmonisatie. Op het terrein van de accijnzen liggen de voorbereidingen goed op schema.

Wat betreft de **BTW** is de voor eind 2005 geplande wetgeving nog steeds niet goedgekeurd. Wat betreft de **directe belastingen** is ook ontwerp voor de wet inzake vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting nog niet goedgekeurd. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Op het gebied van **administratieve samenwerking en wederzijdse bijstand** zijn goede vorderingen gemaakt. Het Nationaal Agentschap voor Overheidsinkomsten (NRA–НАП) is operationeel sinds de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek inzake belastingen en socialezekerheidsprocedures in januari 2006. In het NRA–НАП zijn de inning en uitkering van de belastingen van de centrale overheid (zoals BTW en vennootschapsbelasting) en verplichte socialezekerheidsbijdragen (bijvoorbeeld voor ziektekosten) bijeengebracht. Door de lopende hervorming van de sector, met name de succesvolle omvorming van de belastingdienst in het NRA–НАП, is de innings- en controlecapaciteit verbeterd, wat tot uitdrukking komt in de verhoging van het bedrag aan geïnde belastingen.

Wat de belastinginning betreft, zijn aanhoudende inspanningen op managementniveau vereist, om ervoor te zorgen dat de nieuw ingestelde instantie soepel functioneert. Voor de uitvoering van de nieuwe wetgeving is coördinatie tussen alle betrokkenen noodzakelijk. De bestuurlijke capaciteit moet verder worden verbeterd door ontwikkeling van de professionele vaardigheden van het personeel en permanente opleiding. De voorbereidingen voor de IT-interconnectiviteit zijn in een behoorlijk tempo voortgezet, waardoor Bulgarije, als er geen vertraging optreedt, bij de toetreding aan zijn verplichtingen zal kunnen voldoen. De voorbereidingen verlopen over het algemeen volgens schema.

Conclusie

Op het gebied van **accijnzen** en **administratieve samenwerking en wederzijdse bijstand** zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen op dit gebied die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien. Bulgarije zal naar verwachting in staat zijn het acquis bij de toetreding volledig uit te voeren, als het huidige tempo wordt aangehouden.

Op het gebied van **BTW** en **directe belastingen** zijn weinig vorderingen te melden. Hier zijn intensievere inspanningen inzake wetgeving en tenuitvoerlegging vereist.

4.1.10. Hoofdstuk 13: Sociaal beleid en werkgelegenheid

Wat de **arbeidswetgeving** betreft: in oktober 2005 is het Bulgaarse Arbeidswetboek gewijzigd. Het personeel van de arbeidsinspectie is uitgebreid.

De omzetting van het acquis is nog niet voltooid. Op omzetting wachten met name nog de richtlijnen tot aanvulling van het statuut van de Europese vennootschap en tot aanvulling van het statuut van een Europese coöperatieve vennootschap, de richtlijn informatie en raadpleging en de richtlijn inzake de Europese ondernemingsraden. Bovendien moet met het oog op

correcte en volledige omzetting nog een aantal vraagstukken worden aangepakt, met name wat betreft de richtlijnen inzake detachering van werknemers, insolventie van de werkgever, gezondheid en veiligheid van werknemers, collectief ontslag, deeltijdwerk, arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, arbeidstijd en bescherming van jongeren op het werk. Bovendien zijn de bestuurlijke capaciteit en de mechanismen voor interne controle van de arbeidsinspectie onvoldoende om effectieve, evenwichtige toepassing van het acquis op dit terrein te waarborgen. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Op het gebied van de **sociale dialoog** moet het bilaterale overleg verder worden versterkt om de sociale partners voor te bereiden op hun toekomstige rol bij de formulering en tenuitvoerlegging van het sociale beleid van de EU. De representativiteitscriteria moeten voor alle organisaties van sociale partners op onpartijdige wijze worden toegepast. De deelname aan het driepartijenoverleg moet worden beperkt tot organisaties van sociale partners met een sociaal mandaat. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Er kan enige vooruitgang worden gemeld ten aanzien van de operationele tenuitvoerlegging van de regelgeving op het gebied van de **volksgezondheid**. Met name zijn aanzienlijke inspanningen geleverd om de wetgeving inzake overdraagbare ziekten in overeenstemming te brengen met het acquis. Aanzienlijke vooruitgang is geboekt bij de omzetting van het acquis inzake de vervaardiging, de opmaak en de verkoop van tabaksproducten. In november 2005 is de kaderovereenkomst voor de bestrijding van tabaksgebruik geratificeerd. De richtlijn inzake reclame en sponsoring voor tabaksproducten is volledig omgezet. Er zijn veranderingen aangebracht in de regels voor de financiering van ziekenhuizen en er is meer aandacht voor preventieve gezondheidsmaatregelen.

Het acquis inzake bloed en bloedbestanddelen en weefsels en cellen is nog niet volledig omgezet, met name waar het gaat om de kwaliteit en veiligheidsnormen voor bloed en bloedbestanddelen van menselijke oorsprong, traceerbaarheidsvereisten, melding van ernstige bijwerkingen en voorvallen, en de communautaire normen en specificaties voor een kwaliteitssysteem voor bloedinstellingen. Ook de wet inzake de transplantatie van organen, weefsels en cellen moet nog verder worden aangepast. Het surveillancesysteem voor overdraagbare ziekten moet verder worden verbeterd en er moet meer worden geïnvesteerd in laboratoriumcapaciteit en computerapparatuur.

Er blijven meer inspanningen nodig ter verbetering van de gezondheidstoestand van de bevolking en de toegang tot gezondheid en gezondheidszorg, met name op regionaal niveau en onder armere sociaal-economische groepen en minderheden. De voorwaarden voor de toegang tot gezondheidszorg zijn voor de bevolking als geheel niet verbeter. In instellingen voor bejaardenzorg, mensen met een lichamelijke of verstandelijke handicap en kinderzorg zijn de omstandigheden ontstellend. De rechtsgrond voor hun opname in deze instellingen en het trage en soms slecht geplande proces van deïnstitutionalisering zijn onbevredigend en geven aanleiding tot aanzienlijke bezorgdheid. Er zijn aanhoudende geïntensiveerde inspanningen nodig.

Er is vooruitgang geboekt bij de voorbereidingen op het beheer van het **Europees Sociaal Fonds (ESF)**. Er is met name meer personeel aangeworven, ambtenaren krijgen meer opleiding en er is een beheersautoriteit aangewezen voor het operationele programma voor de ontwikkeling van het menselijk potentieel en het operationele programma voor bestuurlijke capaciteit.

De opbouw van de bestuurlijke capaciteit is onvoldoende, met name wat betreft het operationele programma voor bestuurlijke capaciteit en de personeelsbezetting van en opleiding in het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen en het Agentschap voor Sociale Bijstand *(zie ook hoofdstuk 21 – Regionaal beleid en coördinatie van structuurinstrumenten)*. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Op het gebied van **sociale integratie** zijn in februari 2006 wijzigingen aangebracht in de wet inzake sociale bijstand, die met name strekken tot openstelling van de markt voor sociale dienstverlening. In april 2006 heeft de regering haar goedkeuring gehecht aan een bijgewerkt nationaal plan (voor de jaren 2005–2006) voor de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Dit voorziet in steun voor activiteiten op het gebied van onderwijs, omscholing, werkgelegenheid en bijstand aan kwetsbare groepen. Er moet worden doorgegaan met de analyse van en het opstellen van sociale statistieken inzake armoede en sociale uitsluiting, dit overeenkomstig de EU-indicatoren voor sociale integratie. Aanhoudende inspanningen zijn vereist om de situatie van kwetsbare groepen, waaronder de Roma, te verbeteren en hun volledige integratie in de samenleving te bevorderen. In sommige gemeenten zijn positieve resultaten bereikt met desegregatie en opneming van Roma-leerlingen en leerlingen met speciale behoeften in het reguliere onderwijs.

De toegang tot hoogwaardige gezondheidszorgdiensten is niet verbeterd; een aanzienlijk deel van de bevolking, met name binnen de Roma-gemeenschap, heeft nog steeds geen toegang tot zorgdiensten. Het proces van desegregatie en opneming van Roma-leerlingen en leerlingen met speciale behoeften in het reguliere onderwijs moet worden versneld. Er is niet geconstateerd dat de coördinatie van het kinderzorgbeleid en de bestuurlijke capaciteit van het Bureau voor Kinderbescherming (onder meer op gemeenteniveau) is verbeterd. Het proces van deïnstitutionalisering en ontwikkeling van op de gemeenschap steunende dienstverlening is niet versneld. Specifieke maatschappelijke, medische en onderwijsdiensten moeten nog worden ingesteld voor het aanpakken van vraagstukken die met sociale uitsluiting samenhangen. De inspanningen om kwetsbare groepen (met name binnen de Roma-gemeenschap) in de arbeidsmarkt te integreren, moeten worden opgevoerd door de toegang tot hoogwaardig onderwijs en beroepsopleidingen te stimuleren. De toegankelijkheid van de openbare ruimte, openbare gebouwen en het openbaar vervoer voor personen met een handicap moet worden verbeterd, evenals hun toegang tot het onderwijs en de arbeidsmarkt. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Wat de bestrijding van discriminatie betreft: in november 2005 is eindelijk de Commissie voor bescherming tegen discriminatie ingesteld, die toen ook de eerste zaken in behandeling heeft genomen.

Door bestuurlijke knelpunten en personeelsgebrek functioneert deze commissie niet optimaal. Er is niet met spoed getracht deze problemen op te lossen en ervoor te zorgen dat de commissie snel goed kan functioneren. Ter verbetering van de sociale integratie van de Roma-minderheid zijn nog fundamentele verbeteringen nodig. De inspanningen voor de effectieve uitvoering van het kaderprogramma voor de volledige integratie van de Roma in de Bulgaarse samenleving zijn onvoldoende. De voorbereidingen moeten sneller verlopen.

Conclusie

Er is vooruitgang geboekt bij de voorbereidingen voor het **Europees Sociaal Fonds (EFS)**, maar om de resterende problemen op dit terrein aan te pakken, zijn nog intensievere

inspanningen nodig. Slechts beperkte vooruitgang is te melden ten aanzien van de vijf overige onderdelen van dit hoofdstuk waarvan in oktober 2005 is aangegeven dat meer inspanningen nodig waren. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. Op het gebied van de **arbeidswetgeving** en de **volksgezondheid** moet de aanpassing van de wetgeving worden afgerond en de handhaving gewaarborgd. De bilaterale **sociale dialoog** moet verder worden versterkt en er moet worden gezorgd voor de correcte deelname van de sociale partners aan de driepartijenstructuur. Op het gebied van **sociale integratie** moet er aanzienlijke verbetering komen in de toegang tot hoogwaardige gezondheidszorgdiensten en onderwijs, deïnstitutionalisering, kinderzorg en integratie van kwetsbare groepen in de arbeidsmarkt. De situatie van de Roma-minderheid moet structureel worden verbeterd. Wat de **bestrijding van discriminatie** betreft, moet de bestuurlijke capaciteit van de Commissie voor bescherming tegen discriminatie worden versterkt. Over het algemeen zijn intensievere inspanningen nodig om de bestuurlijke capaciteit te versterken, zodat het acquis op het gebied van sociaal beleid naar behoren kan worden toegepast.

4.1.11. Hoofdstuk 14: Energie

Op het gebied van de **concurrentie in de interne markt voor energie** zijn kaderwetgeving en uitvoeringsbepalingen vastgesteld.

De elektriciteits- en aardgasmarkt is nog niet volledig opengesteld in overeenstemming met het acquis. De tenuitvoerlegging van de uitgewerkte plannen moet ertoe leiden dat Bulgargas nog vóór de toetreding wordt ontbundeld.

Bovendien moet Bulgarije ervoor zorgen dat de rol van de staat in de sector vaste brandstoffen in overeenstemming is met het acquis. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Op het gebied van **kernenergie en nucleaire veiligheid** is het juridische kader aanwezig en zijn uitvoeringsbepalingen vastgesteld.

Wat betreft de in de Toetredingsakte vastgelegde verbintenis van Bulgarije om de eenheden 1 tot en met 4 van de kerncentrale van Kozloduj vervroegd te sluiten: Bulgarije heeft nog niet de noodzakelijke maatregelen genomen voor de onherroepelijke ontmanteling van de eenheden 1 en 2, die in 2002 zijn stilgelegd. Ook zijn nog geen concrete operationele en administratieve maatregelen genomen om de eenheden 3 en 4 in 2006 definitief stil te leggen en hun ontmanteling te garanderen, waarmee de beschikbare EU-middelen op passende wijze zouden kunnen zijn besteed. Voorts wordt nog niet volledig voldaan aan de eisen en procedures van het Euratomverdrag. De voorbereidingen op dit terrein moeten aanzienlijk worden geïntensiveerd.

Conclusie

Er zijn in beperkte mate vorderingen gemaakt op het gebied van de **concurrentie in de interne markt voor energie**. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de elektriciteit- en aardgasmarkt nog vóór de toetreding is opengesteld. Op het gebied van **kernenergie en nucleaire veiligheid** is de situatie met betrekking tot de ontmanteling van de centrale van Kozloduj verslechterd. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de eenheden 1 tot en met 4 van de centrale van Kozloduj onherroepelijk worden gesloten.

4.1.12. Hoofdstuk 15: Industriebeleid

Het proces van **privatisering en herstructurering** is in Bulgarije voortgezet, zij het langzamer dan gepland. De privatisering is bijna voltooid, maar het proces is de laatste tijd sterk vertraagd en er zijn slechts weinig privatiseringsmaatregelen daadwerkelijk afgerond. Men is doorgegaan met het herstructureren van de netwerkindustrieën.

Het privatiseringsproces is nog steeds niet voldoende transparant. Ook zijn er nog steeds problemen met de controle na de privatisering.

De herstructurering van de staalindustrie heeft ernstige vertraging opgelopen. De levensvatbaarheid van de belangrijkste staalproducent, waarvoor een individueel levensvatbaarheidsplan is opgesteld, zal dan ook niet voor het eind van de overeengekomen herstructureringsperiode kunnen worden hersteld. Bulgarije heeft de Commissie officieel in kennis gesteld van de geplande wijzigingen van het nationaal herstructureringsplan voor de staalindustrie en het desbetreffende bedrijfsplan. De Commissie zal deze wijzigingen zorgvuldig bestuderen, met name waar het gaat om hun verenigbaarheid met de regels voor overheidssteun. De voorbereidingen op het gebied van privatisering en herstructurering moeten sneller verlopen.

Conclusie

Op het gebied van **privatisering en herstructurering** is enige vooruitgang geboekt. De resultaten zijn echter beperkt, met name die van de herstructurering van de staalindustrie. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen.

4.1.13. Hoofdstuk 19: Telecommunicatie en informatietechnologie

Er kunnen op het gebied van **elektronische informatie- en communicatietechnologieën** geen significante vorderingen worden gemeld.

Er is weinig vooruitgang geboekt bij het aanpakken van problemen met de omzetting van het acquis van 1998. Bepaalde fundamentele concurrentiebeschermende maatregelen die aan de bestaande exploitant van het vaste telefoonnet zijn opgelegd, moeten nog worden uitgevoerd. Wat de markt voor mobiele telefonie betreft, wordt door de huidige telecommunicatiewet geen markt voor interconnectie gedefinieerd, en worden derhalve voor de exploitant met een aanmerkelijke marktmacht geen kostenoriëntatie opgelegd voor de tarieven voor gespreksafgifte op groothandelsniveau. De voorbereidingen voor nummerportabiliteit bij de mobiele telefonie zijn beperkt gebleven. De voorbereidingen op het acquis van 2002 verkeren in het beginstadium. De nationale toezichthouders beschikken niet over voldoende middelen om hun taken bij de tenuitvoerlegging van de nieuwe telecommunicatiewet te vervullen, met name wat betreft marktanalyse, beoordeling van aanmerkelijke marktmacht en het opleggen van sancties. De coördinatie tussen de toezichthouders moet worden verbeterd. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Wat de **postdiensten** betreft: in april 2006 is de postwet gewijzigd. Deze wijzigingen zijn gericht op omzetting van de tweede richtlijn postdiensten.

De bestuurlijke capaciteit van de toezichthouder op dit terrein, de Commissie voor toezicht op de communicatiesector, moet verder worden versterkt wat betreft kwaliteitsmeting, kostentoerekening en toerekeningsmechanismen. Over het algemeen liggen de voorbereidingen op dit terrein op schema.

Conclusie

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van de **postdiensten**. De bestuurlijke capaciteit van de toezichthouder moet verder worden versterkt. **Bulgarije voldoet op dit terrein nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien, en zal op tijd klaar zijn voor de toetreding, mits het huidige tempo wordt aangehouden.**

Er is weinig vooruitgang geboekt op het gebied van de elektronische **informatie- en communicatietechnologieën**, ook wat betreft het aanpakken van problemen met betrekking tot het acquis van 1998. De aanpassing aan het acquis van 2002 is nog niet voltooid. Het tijdschema voor wetgevingsmaatregelen moet worden herzien en nieuwe plannen moeten worden gemaakt, wil men bij de toetreding aan de eisen kunnen voldoen. Intensievere inspanningen en snel optreden op dit terrein zijn nu vereist.

4.1.14. Hoofdstuk 21: Regionaal beleid en coördinatie van structuurinstrumenten

Het **wetgevingskader** dat moet waarborgen dat maatregelen die door de Structuurfondsen worden gefinancierd volledig verenigbaar zijn met het EU-beleid en de EU-wetgeving, is nu aanwezig. Bulgarije heeft de nodige wijzigingen aangebracht in de wet inzake overheidsopdrachten en een nieuwe wet inzake concessies aangenomen, die in overeenstemming is met het acquis. Bulgarije heeft de organieke begrotingswet vastgesteld, waarbij meerjarenprogrammering wordt ingevoerd. In een aantal vakministeries is al begonnen met programmabudgettering. Aandacht is nodig voor de tenuitvoerlegging van de nieuwe wetgeving inzake overheidsopdrachten. Over het algemeen liggen de voorbereidingen op dit terrein goed op schema.

De voornaamste **institutionele structuren** voor de opzet en de tenuitvoerlegging van de Structuurfondsen zijn aanwezig. Er zijn besluiten genomen over de verdeling van taken over de verschillende instanties die voor elk operationeel programma verantwoordelijk zijn. Er wordt gewerkt aan het opzetten van uitvoerende structuren. De interministeriële coördinatie is verbeterd.

Voor een aantal instanties zal het niet gemakkelijk zijn de ambitieuze doelstellingen voor de aanwerving van personeel te halen. Er wordt door de verschillende instanties namelijk een groot aantal ervaren medewerkers gezocht, terwijl er maar een beperkt aantal voldoende gekwalificeerde kandidaten voorhanden is. Voor het merendeel van de bemiddelende instanties en uiteindelijke begunstigden, alsmede sommige beheersautoriteiten, is een aanzienlijke capaciteitsuitbreiding noodzakelijk, met name op het gebied van overheidsopdrachten. De voorbereidingen voor de interministeriële en sectoroverschrijdende coördinatie op het gebied van de planning en uitvoering van maatregelen op regionaal niveau moeten worden afgerond, alsmede de richtsnoeren voor de uitvoeringsprocedures. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Wat de **programmering** betreft is Bulgarije op schema. Ontwerpversies zijn opgesteld van alle vereiste programmeringsdocumenten.

Sommige programmeringsdocumenten, zoals het nationale strategische referentiekader, worden gekenmerkt door een gebrek aan focus en strategische visie, waardoor de coördinatie van de tenuitvoerlegging wordt bemoeilijkt. De evaluaties ex ante zijn met aanzienlijke vertraging begonnen. Er is bezorgdheid over het gereedkomen van een reserve aan projecten die ten uitvoer kunnen worden gelegd in het kader van de structuurfondsen en het cohesiefonds. De voorbereidingen op het gebied van programmering moeten worden geïntensiveerd.

Wat **monitoring en evaluatie** betreft: er zijn monitoringsystemen opgezet bij een aantal beheersautoriteiten en bemiddelende instanties Bulgarije heeft besloten een centraal managementinformatiesysteem voor alle operationele programma's in te voeren en is nu bezig met de opbouw daarvan.

Er moet worden gezorgd voor de onderlinge koppeling van bepaalde subsystemen van het centrale managementinformatiesysteem en de eindgebruikers op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau moeten gereed zijn voor de bediening van de systemen. De aanwerving en opleiding van personeel in dit verband moeten worden afgerond. Bij een aantal beheersautoriteiten moeten evaluatieteams worden opgericht en van personeel voorzien. De voorbereidingen op het gebied van monitoring en evaluatie moeten worden geïntensiveerd.

Op het gebied van **financieel beheer en financiële controle** is een nieuw wetgevingskader ingesteld. De institutionele structuren zijn grotendeels aanwezig. Er is een centrale rekenkamer ingesteld alsmede interne auditeenheden bij de beheersautoriteiten.

De ambitieuze personeelswervingsplannen en het feit dat de betrokken instanties moeten concurreren om de weinige beschikbare specialisten aan te trekken, baren zorg. Op dit gebied moet veel van de vereiste opleiding nog worden uitgevoerd. De nodige afspraken tussen de instanties zijn nog niet gemaakt en procedurehandboeken zijn nog niet beschikbaar. Er is geen sprake van sterke, efficiënte coördinatie van voorbereiding en implementatie van de systemen voor financieel beheer en financiële controle. De implementatie van het controlesysteem voor overheidsopdrachten moet verder worden versterkt in het licht van de implementatie van de cohesieprojecten voor Ispa en Phare. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

Bulgarije heeft voldoende vorderingen gemaakt wat het **wetgevingskader** betreft en voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen op dit gebied die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien.

Er is vooruitgang geboekt wat betreft **programmering** en **monitoring en evaluatie**, maar Bulgarije moet zich sterker inspannen om een reserve aan projecten te creëren en tijdig voor de toetreding een functioneel managementinformatiesysteem op te zetten. Bulgarije heeft vooruitgang geboekt met het opzetten van **institutionele structuren** en op het gebied van **financieel beheer en financiële controle**. Intensievere inspanningen en snel optreden op deze gebieden zijn nu vereist om ervoor te zorgen dat de tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. In het bijzonder is aandacht nodig om snel een audit- en controlesysteem op te

zetten waarmee solide en efficiënte implementatie van de structuurfondsen mogelijk is, en de bestuurlijke capaciteit aanzienlijk te versterken. Ook moet worden gezorgd voor een op alle niveaus volledig operationeel van controles ex ante op het gebied van overheidsopdrachten.

4.1.15. Hoofdstuk 22: Milieu

De bestuurlijke capaciteit op het gebied van de **horizontale wetgeving** wordt versterkt.

Verdere inspanningen zijn vereist wat betreft coördinatie, integratie, voorlichting en participatie van het publiek in verband met onder andere geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging en het programma Natura 2000. Ook moeten maatregelen worden genomen voor de tenuitvoerlegging op nationaal en regionaal niveau van de wetgeving waarmee de richtlijnen milieueffectrapportage en strategische milieubeoordeling zijn omgezet. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

De wetgeving inzake **afvalbehandeling** is in overeenstemming met het acquis.

Er is onvoldoende aandacht voor de werving van extra personeel dat speciaal is opgeleid voor de uitvoering van de wetgeving inzake afvalbehandeling, met name in de regio's en gemeenten. Er zijn verdere uitvoeringsmaatregelen nodig met betrekking tot de kaderrichtlijn afvalstoffen en de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd, met name voor de ontwikkeling van een geïntegreerd netwerk van afvalverwerkingsinstallaties.

De wetgeving inzake **waterbeheer** is grotendeels ingevoerd en in overeenstemming met het acquis.

De wetgeving tot omzetting van de kaderrichtlijn waterbeheer is ter goedkeuring aan het parlement voorgelegd. De bestuurlijke capaciteit moet verder worden versterkt, met name op regionaal niveau, en vooral wat betreft personeel, laboratoria en uitrusting. De samenwerking en coördinatie tussen de betrokken instellingen en diensten laat te wensen over. Er is een achterstand wat betreft de uitvoering van de nitraatrichtlijn, de drinkwaterrichtlijn en de oppervlaktewaterrichtlijn. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

Op het gebied van **industriële vervuiling** is vooruitgang geboekt wat de afgifte van vergunningen voor industriële installaties betreft. De centrale bevoegde autoriteit lijkt over voldoende middelen te beschikken en er zijn duidelijke procedures voor de afgifte van de vergunningen. De samenwerking tussen instanties op centraal en regionaal niveau verloopt goed en er is een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden.

Op regionaal niveau is enige extra capaciteit nodig. Er zijn nu 80 geïntegreerde vergunningen afgegeven, op 230 installaties die moeten worden beoordeeld. Nog eens veertien vergunningen zijn in behandeling. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

De wetgeving inzake **chemische stoffen en genetisch gemodificeerde organismen** is omgezet en in overeenstemming met het acquis. Dit geldt ook voor het ingeperkte gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen en de introductie in het milieu van genetisch gemodificeerde organismen. De voorbereidingen liggen over het algemeen op schema, maar de bestuurlijke capaciteit op het gebied van chemische stoffen en genetisch gemodificeerde organismen moet verder worden versterkt.

Op het gebied van **geluidsoverlast** zijn nog geen strategische geluidsbelastingkaarten

opgesteld, hoewel de algemene voorbereidingen op schema liggen.

Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming: er is wetgeving aangenomen inzake het vervoer van radioactieve afvalstoffen en blootstelling om medische redenen. De bestuurlijke capaciteit is goeddeels toereikend, behalve voor de handhaving van de regels voor medische blootstelling. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien op het gebied van **geluidsoverlast**, **chemische stoffen** en **genetisch gemodificeerde organismen**.

Er is vooruitgang geboekt op het gebied van de **horizontale wetgeving**, **afvalbehandeling**, **waterbeheer**, **industriële vervuiling en risicobeheersing** en **nucleaire veiligheid en stralingsbescherming**. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn nu vereist om het omzettingsproces af te ronden en de wetgeving ten uitvoer te leggen en te handhaven. De bestuurlijke capaciteit op deze gebieden moet worden versterkt, waarbij bijzondere aandacht moet worden geschonken aan de regionale en plaatselijke milieu-instanties en inspectiediensten.

4.1.16. Hoofdstuk 23: Bescherming van consumenten en volksgezondheid

De wetgeving op het gebied van **veiligheidsmaatregelen**, zoals inzake de aansprakelijkheid voor gebrekkige producten, algemene productveiligheid en gevaarlijke imitaties, is door Bulgarije nu in redelijke mate aangepast aan het acquis. De voorbereidingen verlopen volgens schema.

Het **markttoezichtsysteem** op dit gebied is verbeterd. De coördinatie tussen de betrokken instanties en instellingen laat echter nog te wensen over. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

Niet-veiligheidsgerelateerde maatregelen: de goedkeuring van de nieuwe consumentenbeschermingswet is een belangrijke stap voorwaarts voor de omzetting van een aantal richtlijnen. Delen van het acquis inzake consumentenkrediet, de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en de richtlijn betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen zijn nog niet omgezet. Het institutionele kader moet worden versterkt. De personeelsbezetting en de technische faciliteiten van het onlangs opgerichte Directoraat consumentenbescherming en de Commissie voor handel en consumentenbescherming zijn onvoldoende, met name waar het gaat om het vermogen van die commissie om de aanvullende taken en functies te vervullen waarin de nieuwe wetgeving inzake consumentenbescherming voorziet. Bovendien is er slechts weinig gedaan om een sterke, onafhankelijke, representatieve en effectieve consumentenbeweging tot stand te brengen, die de consument kan bijstaan en een effectieve rol kan spelen bij beleidsvorming op consumentengebied en markttoezicht. De voorbereidingen moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

Er is vooruitgang geboekt wat betreft de **bescherming van de consument en de gezondheid**. Intensievere inspanningen en snel optreden zijn echter nog vereist om ervoor te zorgen dat de

tekortkomingen bij de toetreding zijn verholpen. De aanpassing van de wetgeving moet worden afgerond, met name wat niet-veiligheidsgerelateerde maatregelen betreft. Verdere verbetering is vereist wat betreft de activiteiten op het gebied van markttoezicht. De bestuurlijke capaciteit en bestuurlijke structuren moeten verder worden versterkt. De betrokkenheid van consumentenorganisaties bij de formulering en tenuitvoerlegging van het consumentenbeleid moet worden bevorderd.

4.1.17. Hoofdstuk 24: Samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken

Wat de voorbereiding op de toepassing van het **Schengen-acquis en het beheer van de toekomstige buitengrenzen van de EU** betreft: in januari 2006 is een bijgewerkt Schengen-actieplan voor de periode 2006–2007 goedgekeurd en is een uitvoeringsverslag over 2005 uitgebracht. De Raad van Ministers heeft in januari 2006 een geïntegreerde strategie voor grensbeheer goedgekeurd, in april 2006 gevolgd door een actieplan. De strategie onderscheidt elf groepen maatregelen die voor de toetreding moeten zijn uitgevoerd en dertien groepen maatregelen die moeten worden uitgevoerd in de periode tussen de toetreding en de integratie in het Schengen-gebied. In februari 2006 is op enkele plaatsen een proefproject gestart voor de invoering van het eenloketsysteem voor particuliere motorvoertuigen. Dit moet nu op alle grensposten worden ingevoerd, ook voor vrachtwagens. Bulgarije en Roemenië zijn overeengekomen hun grenssamenwerking te intensiveren, met name voor de bewaking van de Donau.

Op het gebied van het beheer van de toekomstige buitengrenzen van de EU zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt, met name ten aanzien van de procedures en de reikwijdte van de controles, vooral in havens en luchthavens. De status van vijf zeehavens waar internationaal verkeer wordt afgehandeld, is nu duidelijker geworden. De voor de grenscontrole gebruikte apparatuur lijkt voldoende geschikt voor het uitvoeren van grondige controles. Er zijn circa 270 grenspolitiefunctionarissen aangeworven, waarmee het aantal openstaande posten is teruggebracht tot minder dan 750.

Vertraging is opgelopen bij het opzetten van de gezamenlijke mobiele teams van douane en grenspolitie die grondige controles moeten uitvoeren langs de grenzen. Gezien de rol die deze teams spelen bij de tenuitvoerlegging van het Schengen-acquis zijn verdere inspanningen nodig om te zorgen dat tijdig voldoende teams zijn opgezet. De infrastructuur van de grensovergangen is nog niet aangepast aan de doeleinden van de strategie.

De grenspolitie heeft nog steeds niet voldoende personeel om de controles op bepaalde grensposten uit te voeren. Bovendien zijn, hoewel de algemene operationele capaciteit voor het uitvoeren van risicoanalyses aanwezig is, op plaatselijk niveau nog verbeteringen nodig.

Wat de voorbereidingen van Bulgarije op de toetreding tot het Schengen-informatiesysteem (SIS) na de toetreding tot de EU betreft, is het essentieel dat het land zijn inspanningen voor de aansluiting op SUS II en de deelname aan de desbetreffende werkgroepen opvoert, zodat het tijdig aan de eisen van SIS II kan voldoen. Een aantal termijnen die in eerdere actieplannen waren opgenomen, zijn niet gehaald. Volledige en tijdige uitvoering van de maatregelen op dit gebied is echter cruciaal. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Wat het **visumbeleid** betreft is de aanpassing aan de positieve lijst van de EU voortgezet door de sluiting van bilaterale overeenkomsten met Brazilië en Venezuela. Bulgarije heeft nu zitting in alle werkgroepen en technische bijeenkomsten betreffende het VIS. Dit moet ertoe bijdragen

dat het nationale visumstelsel van Bulgarije correct is aangepast aan de VIS-vereisten.

Bulgarije heeft toegezegd voor de toetreding een visumregeling in te stellen voor burgers van de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Servië en Montenegro. De aanpassing aan de positieve lijst van de EU is nog niet volledig. Alle Bulgaarse consulaten beschikken over vergrootglazen, UV-lampen en drie metro-viewers. Bovendien zijn de vertegenwoordigingen voorzien van gespecialiseerde software voor het controleren van documenten. Op het gebied van het visumbeleid liggen de voorbereidingen over het algemeen op schema.

Op het gebied van **asiel** zijn de technische voorbereidingen voor het gebruik van Eurodac vanaf de toetreding goed op schema. Er wordt gewerkt aan de uitvoering van het masterplan voor Eurodac en er is bij het ministerie van Binnenlandse Zaken een directoraat ingesteld voor Dublin II en Eurodac.

De bestuurlijke capaciteit van het vluchtelingenbureau moet worden versterkt. De activiteiten op het gebied van capaciteitsopbouw bij de autoriteiten en binnen het justitiële stelsel op het gebied van asielwetgeving, -procedures en -aanvragen moeten worden voltooid. Er is ernstige vertraging opgelopen bij het opzetten van nieuwe opvangcentra in Sofia en Păstrogor. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Op het gebied van **politiesamenwerking en de bestrijding van georganiseerde misdaad** is in februari 2006 een nieuwe wet inzake het ministerie van Binnenlandse Zaken goedgekeurd, die gericht is op betere samenwerking tussen de verschillende rechtshandhavingsinstanties die de misdaad bestrijden, stroomlijning van hun werkzaamheden en invoering van een loopbaantraject voor ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De voorbereidingen voor de tenuitvoerlegging van het nieuwe wetboek van strafvordering zijn voortgezet, onder meer wat betreft de aanwerving en opleiding van politiefunctionarissen met opsporingsbevoegdheden. Met betrekking tot de operationele resultaten van de bestrijding van de georganiseerde misdaad is een aanmerkelijke intensivering van de activiteiten van de verschillende politiediensten geconstateerd. De internationale samenwerking met buurlanden en EU-lidstaten bij de ontmanteling van internationale misdaadnetwerken is voortgezet. De strijd tegen georganiseerde misdaad heeft meer politieke aandacht gekregen en sommige rechtshandhavingsinstanties zijn wat dit betreft actiever gaan optreden. Er zijn maatregelen genomen om banden tussen rechtshandhavingsinstanties en georganiseerde misdaadbendes bloot te leggen.

Het effect van de recentelijk aangenomen wetgeving op de algemene criminaliteitssituatie moet goed worden gevolgd, aangezien deze pas in april 2006 in werking is getreden. Het effect en de toereikendheid van het nieuwe wetboek van strafvordering waar het gaat om de bestrijding van de georganiseerde misdaad moeten zorgvuldig in het oog worden gehouden. De effectiviteit ervan zou kunnen lijden onder de aanzienlijke vermindering van het aantal rechercheurs (er zijn er nog maar 2000), de termijn van twee jaar waarbinnen het onderzoek moet zijn afgerond, terwijl het oplossen van zaken met betrekking tot de georganiseerde misdaad vaak meer tijd kost, en het feit dat politierechercheurs niet als getuige mogen optreden in rechtszaken. Gezien de geografische ligging van Bulgarije en de problemen op het gebied van de georganiseerde misdaad waarmee de hele regio te kampen heeft, moet het land zijn regionale samenwerking, vooral op operationeel niveau, sterk intensiveren. De bescherming van gegevens en de behandeling van vertrouwelijke informatie zijn nog niet altijd adequaat, wat afbreuk kan doen aan de internationale samenwerking.

De effectiviteit van de bestrijding van de georganiseerde misdaad in Bulgarije baart nog ernstige zorg. Hoewel dit een verklaarde nationale prioriteit is, heeft het onderzoek naar en de vervolging van georganiseerde misdaadnetwerken nog weinig tastbare resultaten opgeleverd. Ook schort het aan de uitvoering van een multidisciplinaire strategie. Er is nog steeds geen geharmoniseerde aanpak van de misdaadstatistieken, waarmee Bulgarije de situatie beter zou kunnen volgen. Het grote aantal huurmoorden op personen die banden hebben met georganiseerde misdaadbendes wordt zelden met succes onderzocht en vervolgd en vormt nog steeds een bedreiging voor de rechtsstaat in het land. Illegaal vuurwapenbezit is nog steeds een probleem. Er wordt nog steeds zeer weinig succes geboekt bij de vervolging van misdrijven die samenhangen met de georganiseerde misdaad, zoals witwassen van geld, vervalsing van goederen, geld en documenten, mensenhandel, prostitutie en drugshandel. De mechanismen die de bestrijding van georganiseerde misdaad effectiever moeten maken, zoals de regeling voor de bescherming van getuigen, zijn nog niet volledig operationeel.

De Nationale Dienst voor de bestrijding van de georganiseerde misdaad heeft nog steeds te kampen met een gebrek aan gekwalificeerd personeel en lijkt zich eerder reactief dan proactief op te stellen. Bulgarije beschikt al jaren over de juridische middelen om onderzoek in te stellen naar bekende georganiseerde criminelen en hen effectief te vervolgen. Er moet derhalve nog worden bezien of de gewijzigde wetgeving ook werkelijk tot effectievere bestrijding van de georganiseerde misdaad zal leiden. Op dit terrein is nog intensieve aandacht vereist.

Op het gebied van het **witwassen** van geld *(zie ook hoofdstuk 4 – Vrij verkeer van kapitaal)* zijn er nog enige lacunes. De wetgeving wordt niet adequaat uitgevoerd en het ontbreekt met name aan tastbare resultaten van de wetshandhaving: veroordelingen blijven uit. De samenwerking tussen de rechtshandhavingsinstanties is nog onvoldoende. Ten slotte wordt aan de effectiviteit van de strijd tegen witwassen ernstig afbreuk gedaan door corruptie, georganiseerde misdaad en de informele economie. In alle instanties die met het witwassen van geld te maken hebben, moet adequate opleiding worden geboden. Op dit terrein is nu intensieve aandacht vereist.

Op het gebied van **drugsbestrijding** kan slechts beperkte vooruitgang worden gemeld wat betreft de versterking van de bestuurlijke capaciteit van het nationale steunpunt binnen het Europees waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving. De bepalingen inzake de instelling en het functioneren van het nationale steunpunt zijn in december 2005 vastgesteld. Wat betreft het onderzoek naar en de vervolging van grote drugshandelaren kunnen enkele recente ontwikkelingen worden gemeld. Bulgarije heeft in maart 2006 een verslag uitgebracht over de uitvoering van het actieplan in het kader van de nationale strategie voor drugsbestrijding. De uitvoering van deze strategie voor de periode 2003–2008 en het bijbehorende actieplan is voortgezet en over het algemeen zijn de geldende termijnen daarbij aangehouden. Momenteel worden binnenlandse programma's voor voorlichting en preventie uitgevoerd.

Er is echter nog geen volledig consistent en goed gecoördineerd nationaal drugsbeleid ontwikkeld, dat met name gericht is op terugdringing van de vraag en ruimere financiering van behandelingsprogramma's. De bestuurlijke capaciteit is nog beperkt; met name is er te weinig hooggekwalificeerd personeel en wordt er te weinig samengewerkt door de instanties die de nationale drugsbestrijdingsstrategie moeten uitvoeren. Het nationale steunpunt voor drugs beschikt slechts over beperkte middelen. De voorbereidingen op dit terrein moeten daarom worden geïntensiveerd.

Op het gebied van de **bestrijding van fraude en corruptie** is een nieuwe strategie voor corruptiebestrijding voor de periode 2006–2008 uitgewerkt. Ter ondersteuning daarvan is een actieplan ingevoerd. Deze voorzien in een breed kader voor de bestrijding van corruptie, mits zij volledig worden uitgevoerd.

De uitvoering van de strategie is echter niet gekoppeld aan een prestatiebeheersysteem met concrete en meetbare doelstellingen. Het secretariaat van de Commissie voor voorkoming en bestrijding van corruptie heeft nog onvoldoende bestuurlijke capaciteit. Deze commissie speelt een essentiële rol, omdat zij beschikt over kennis over alle belangrijke corruptiebestrijdingsmaatregelen.

De wetshandhavingsinstanties, waaronder de douanedienst, zijn nog steeds zeer kwetsbaar voor corruptie en onwenselijk gedrag. Er is nog steeds geen breed op het bedrijfsleven gericht risicobeheersingsprogramma. Risicobeheersing moet worden ondersteund met een betrouwbaar en systematisch meldingssysteem.

De herziening van het systeem voor bepaalde cashbetalingen aan externe grensposten is nog niet rond. Brievenbussen aan de grenzen waar klanten hun opmerkingen kwijt kunnen, worden nauwelijks gebruikt; de voorlichtingscampagnes werpen nog geen vrucht af *(zie ook politieke criteria)*. Op dit gebied moet Bulgarije nu snel handelen.

Met betrekking tot **gegevensbescherming** is in december 2005 weliswaar de desbetreffende wet gewijzigd, maar verdere aanpassing aan het acquis is nodig. Dit geldt met name voor de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, de verwerking van persoonsgegevens die verband houden met defensie, nationale veiligheid en openbare orde, de mechanismen voor de goedkeuring van gedragscodes, de taken van gegevensbeheerders, de termijnen voor het indienen van klachten en de bepalingen inzake de kennisgeving van verwerking. De bestuurlijke capaciteit van de Commissie Gegevensbescherming is nog zwak, deels vanwege de forse bezuinigingen op haar begroting voor 2006. De Commissie heeft onvoldoende personeel.

De behandeling van klachten blijft onefficiënt. De budgettaire onafhankelijkheid van de Commissie is niet volledig gewaarborgd. De regeling voor registratie en kennisgeving functioneert nog niet optimaal, en het handhavingspercentage in het algemeen is onvoldoende. De samenwerking met de Ombudsman en andere agentschappen is nog niet optimaal. Bulgarije is nog niet in staat om de volledige uitvoering van het acquis inzake de bescherming van persoonsgegevens te garanderen *(zie ook hoofdstuk 3)*. De voorbereidingen op dit terrein moeten dan ook aanzienlijk worden geïntensiveerd.

Op het gebied van de **justitiële samenwerking op civielrechtelijk en strafrechtelijk gebied** is Bulgarije goed gevorderd met de aanpassing van zijn wetgeving aan het acquis. In januari 2006 heeft het Bulgaarse parlement het Verdrag inzake de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen (Verdrag van 's-Gravenhage van 1996) geratificeerd.

De voorwaarden voor de handhaving van dit verdrag door het ministerie van Justitie als centraal orgaan in het kader van dit verdrag moeten nog worden afgerond. Er blijven vragen bestaan met betrekking tot de kwaliteit van de tenuitvoerlegging van het acquis, alsmede met betrekking tot het algemene functioneren en de efficiëntie van het Bulgaarse justitiële stelsel. De implementatie van het nieuwe wetboek van strafvordering moet zorgvuldig worden

gevolgd, gezien het belang ervan voor de kwaliteit van de internationale justitiële samenwerking met Bulgarije op strafrechtelijk gebied. De grensoverschrijdende bestrijding van de georganiseerde misdaad moet worden versterkt, aangezien dit een van de belangrijkste gebieden is voor justitiële samenwerking op strafrechtelijk gebied binnen de EU. Corruptie is nog steeds een groot probleem binnen het justitiële stelsel en dit kan van invloed zijn op het soepel en correct implementeren van instrumenten op het gebied van wederzijdse erkenning. De voorbereidingen op dit terrein moeten worden geïntensiveerd.

Conclusie

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt wat betreft het **visumbeleid**. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen op dit gebied die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien.

Op het gebied van **Schengen en de toekomstige buitengrenzen van de EU** werden aanzienlijke vorderingen geboekt. Verdere stappen zijn echter nodig om de voorbereidingen voor de toetreding af te ronden, met name de strategie voor geïntegreerd grensbeheer en het Schengen Actieplan 2006-2007. Er is enige vooruitgang geboekt op het gebied van **asiel** en **drugsbestrijding** en op dat van **justitiële samenwerking op civielrechtelijk en strafrechtelijk gebied**. Specifieke aandacht is nodig op het gebied van **gegevensbescherming**, waar slechts weinig vorderingen worden geboekt. De verdere voorbereidingen op deze gebieden moeten worden opgeschroefd. Op al deze gebieden zijn nu intensievere inspanningen en snel optreden vereist om ervoor te zorgen dat de resterende problemen voor de toetreding zijn verholpen.

Op het gebied van **politiesamenwerking en bestrijding van de georganiseerde misdaad** en de **bestrijding van fraude en corruptie** is slechts beperkt vooruitgang geboekt, ondanks het feit dat in oktober 2005 was aangedrongen op dringende maatregelen. Op het gebied van het **witwassen van geld** is de situatie aanzienlijk verslechterd. Bulgarije moet onmiddellijk ingrijpende maatregelen nemen om op deze drie gebieden gereed te zijn op de geplande datum voor toetreding.

4.1.18. Hoofdstuk 25: Douane-unie

Op het gebied van de **bestuurlijke en operationele capaciteit** hebben belastinginning en bestrijding van vervalsing en drugs zich in de juiste richting ontwikkeld. De voorbereidingen voor IT-interconnectiviteit met EU-systemen zijn goed gevorderd, waardoor Bulgarije, als er geen vertraging optreedt, bij de toetreding aan zijn verplichtingen zal kunnen voldoen. De infrastructuur en apparatuur van belangrijke grensovergangen wordt voortdurend gemoderniseerd en geactualiseerd.

Het Nationaal Bureau Douanezaken (NCA) stimuleert actief het gebruik van vereenvoudigde procedures, met name via zijn website en door contacten met bedrijven. Aanhoudende inspanningen worden geleverd ter versterking van de controle na inklaring.

De wet inzake accijnzen en belastingentrepots, die in november 2005 is goedgekeurd, voorziet in de overdracht van de verantwoordelijkheid voor het beheer van de accijnzen van de belastingdienst naar het NCA vanaf juli 2006 *(zie hoofdstuk 10 – Belastingen)*. De directie van het NCA zorgt momenteel voor de nodige organisatorische maatregelen om deze taak uit te

kunnen voeren.

De kennis van douanebeambten van douaneregels en -procedures blijft goed, dankzij het effectieve opleidingsbeleid van het NCA. Wat de bestrijding van corruptie betreft, zijn enkele disciplinaire maatregelen genomen, conform de doelstellingen van het actieplan van het NCA. Het NCA moet de bestrijding van corruptie aanhouden als topprioriteit.

Over het algemeen liggen de voorbereidingen goed op schema wat betreft bestuurlijke en operationele capaciteit op het gebied van douane. Het NCA heeft redelijke vooruitgang geboekt met betrekking tot de interconnectiviteit van IT-systemen. Bulgarije moet in dit tempo voortgaan met het voorbereiden van de interconnectiviteit van de IT-systemen.

Conclusie

Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt wat betreft de **bestuurlijke en operationele capaciteit op het gebied van douane**. Bulgarije voldoet nu over het algemeen aan de verbintenissen en de verplichtingen die uit de toetredingsonderhandelingen voortvloeien. De voorbereidingen gaan nog steeds voort en Bulgarije zal naar verwachting in staat zijn het acquis bij de toetreding volledig uit te voeren, als het huidige tempo wordt aangehouden.

4.1.19. Hoofdstuk 28: Financiële controle

Met betrekking tot de **controle op de uitgaven voor structurele maatregelen** is een begin gemaakt met de conformiteitsbeoordeling inzake Phare en Ispa.

Bulgarije heeft echter aanzienlijke vertraging opgelopen met de EDIS-accreditatie (versterkt gedecentraliseerd uitvoeringssysteem) voor zowel Phare als Ispa. De tijdschema's in de betreffende actieplannen voor EDIS-accreditatie, die voorzagen in definitieve accreditatie vóór eind juni 2006, zijn voor de intermediaire stappen niet aangehouden, en het risico is groot dat het proces niet vóór eind zal zijn 2006 afgerond. Dit kan aanzienlijke gevolgen hebben, zoals het verlies van grote bedragen aan pretoetredingsfinanciering. Dit roept ook twijfel op aangaande de capaciteit van Bulgarije om toekomstige uitgaven in het kader van de Structuurfondsen te beheren. Op dit gebied moet Bulgarije nu snel handelen.

Wat **de bescherming van de financiële belangen van de EU** betreft, zijn een actieplan en een strategie voor de bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen schaadt, goedgekeurd en is ook voorzien in opleiding voor de betrokken organen. Onregelmatigheden en vermoede fraude worden de laatste tijd steeds vaker gemeld.

De strategie voor fraudebestrijding, die het kader vormt voor de bescherming van de financiële belangen van de EU in Bulgarije, is te vaag om effect te sorteren. Op 12 april is een interinstitutionele werkgroep gecreëerd die een nieuwe ontwerpstrategie moet opstellen voor de bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Europese Gemeenschap schaadt. De operationele procedures en capaciteit van de Bulgaarse AFCOS (Raad voor de coördinatie van de bestrijding van tegen de financiële belangen van de Europese Gemeenschap gerichte inbreuken) inzake interinstitutionele samenwerking en coördinatie tussen de autoriteiten zijn nog ontoereikend. Op 14 april zijn bij besluit van de minister van Binnenlandse Zaken twee werkgroepen opgericht. Deze hebben tot taak de verbetering van de samenwerking tussen de organen die verantwoordelijk zijn voor controle en onderzoek en het rapporteren van tegen de financiële belangen van de Europese Gemeenschap gerichte onregelmatigheden.

De voorbereidingen op dit gebied moeten sneller verlopen.

Conclusie

Er is vooruitgang geboekt met betrekking tot **de bescherming van de financiële belangen van de EU**. Verdere inspanningen zijn echter nodig om de geboekte vooruitgang te bestendigen. Actie is nodig met betrekking tot de versterking van de bestuurlijke capaciteit en de verbetering van de coördinatie tussen de nieuwe werkgroepen.

De situatie met betrekking tot de **controle op de uitgaven voor structurele maatregelen** is verslechterd. Dit gebied geeft nu aanleiding tot ernstige bezorgdheid. Bulgarije moet onmiddellijk ingrijpende maatregelen nemen en de EDIS-accreditatie in een aanzienlijk hoger tempo regelen, wil het gereed zijn voor de toetreding.

4.2. Vertaling van het acquis in het Bulgaars

Overeenkomstig de artikelen 2 en 58 van de Toetredingsakte dienen alle door de EU-instellingen vóór de toetreding genomen besluiten in de nieuwe lidstaten te worden toegepast en moeten deze in een speciale editie van het *Publicatieblad van de Europese Unie* in de nieuwe officiële talen worden gepubliceerd. De EU-instellingen zijn verantwoordelijk voor de definitieve revisie en publicatie van de vertalingen, maar de toetredende staten moeten de vertalingen produceren en zorgen voor de grondige juridische en taalkundige revisie. In de context van de vertaling van het acquis heeft het Hof van Justitie een reeks belangrijke uitspraken vastgesteld waarvan de vertaling prioritair is (in totaal ongeveer 15 000 bladzijden).

Van de bijna 90 000 bladzijden van het acquis heeft Bulgarije reeds vrijwel 95% vertaald. Maar daarvan moet 44% nog worden gereviseerd door de nationale autoriteiten voordat het kan worden afgeleverd bij de EU-instellingen. De vertaal- en revisiecapaciteit in Bulgarije heeft nog niet het vereiste productieniveau bereikt van ongeveer 6 000 bladzijden per maand. Dit komt grotendeels door de problemen met het aanwerven en behouden van personeel. De Bulgaarse regering is verzocht aan dit probleem de nodige aandacht te schenken, omdat het acquis anders niet op tijd gereed is voor publicatie bij de toetreding op 1 januari 2007.

4.3. Algemene evaluatie

Bulgarije heeft een aanzienlijke mate van aanpassing aan het acquis bereikt.

In het verslag van oktober 2005 werd geconcludeerd dat Bulgarije op het moment van toetreding op een groot aantal terreinen gereed zou zijn. Op enkele andere terreinen waren extra inspanningen nodig, terwijl 16 terreinen aanleiding gaven tot ernstige bezorgdheid.

Er is sindsdien verdere vooruitgang geboekt. Bulgarije zal op het moment van toetreding ook op de volgende terreinen gereed zijn, indien het huidige tempo van vooruitgang wordt gehandhaafd: overheidsopdrachten, wederzijdse erkenning van industriële productspecificaties; vrijheid van het verlenen van niet-financiële diensten; het merendeel van de gemeenschappelijke marktordeningen in de landbouw; luchtvaart; accijnzen; uitvoeringsstructuren voor belasting; liberalisering van postdiensten; wetgeving inzake regionaal beleid; chemicaliën en genetisch gemodificeerde organismen, wetgeving inzake geluidsoverlast; visumbeleid; en douanevoorbereidingen.

Er is ook vooruitgang geboekt op enkele gebieden die niet langer aanleiding geven tot ernstige bezorgdheid, maar wel nog extra inspanningen vereisen om de voorbereidingen af te ronden: verzekeringssector, bescherming van intellectuele eigendomsrechten, betaalorgaan voor de landbouw, de gemeenschappelijke marktordening voor melk, controlemaatregelen voor dierziekten, veterinaire grensinspectieposten; dierwelzijn, handel in levende dieren en dierproducten, veterinaire aspecten van de volksgezondheid; institutionele en financiële beheersstructuren voor het regionaal beleid, alsmede voorbereidingen voor Schengen en het beheer van de toekomstige buitengrenzen van de EU.

Extra inspanningen zijn ook nodig voor: wederzijdse erkenning van beroepskwalificaties; financiële diensten, diensten in verband met de informatiemaatschappij, bescherming van persoonlijke gegevens; wetgeving ter bestrijding van het witwassen van geld; regeling van het handelsverkeer in de landbouw; de gemeenschappelijke marktordeningen voor wijn en alcohol en voor rundvlees; wetgeving in de veterinaire en fytosanitaire sector; de meeste aspecten van de visserij; vervoer over zee; BTW, regels inzake directe belastingen; arbeidsrecht, sociale dialoog, sociale integratie, antidiscriminatiebeleid, Europees Sociaal Fonds, volksgezondheid; liberalisering van de energiemarkt; kernenergie en nucleaire veiligheid, met name de verbintenissen tot snelle sluiting en aansluitende ontmanteling van de reactoren van de kerncentrale van Kozloduj; herstructurering van de staalindustrie; elektronische communicatie; programmering, monitoring en aanbestedingscapaciteit voor het regionaal beleid; horizontale milieuwetgeving, waterkwaliteit, geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging, afvalbeheer; bescherming van de consument; asiel, justitiële samenwerking; bestrijding van drugs; bescherming van de financiële belangen van de EU; en de vertaling van het acquis in het Bulgaars.

Er resteren zes terreinen die aanleiding geven tot ernstige bezorgdheid en waarvoor dringende maatregelen nodig zijn:

– invoering van een geïntegreerd beheers- en controlesysteem in de landbouw (IACS) (hoofdstuk 7 van het acquis);

– opzetten van destructie-, inzamelings- en verwerkingsinstallaties die voldoen aan de wet- en regelgeving van de EU op het gebied van overdraagbare spongiforme encefalopathieën (TSE) en dierlijke bijproducten (hoofdstuk 7 van het acquis);

– duidelijkere bewijzen van resultaten bij het onderzoeken en vervolgen van georganiseerde misdaadnetwerken (hoofdstuk 24 van het acquis);

– effectievere en efficiëntere implementatie van de wetgeving ter bestrijding van fraude en corruptie (hoofdstuk 24 van het acquis);

– intensievere handhaving van de bepalingen tegen witwassen van geld (hoofdstuk 24 van het acquis);

– intensievere financiële controle met betrekking tot het toekomstig gebruik van de structuur- en cohesiefondsen (hoofdstuk 28 van het acquis).